

MAGYAR LAPOK

+ 3 lei

Tarja postalá pláttá in nu
aprobării Dir. Gen. PTT

HUNGARIA
Névs. Kamaszetter Róbert urnak
Disztér 1-2. BUDAPEST

Főszerkesztő
és a szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 171 (1613) szám * Kedd, 1937 augusztus 31

Főmunkatárs:
dr Gyáriás Elemér

Megkezdődött Sinaiaiban a kisantant értekezlete

Fontos külpolitikai kérdések az értekezlet előtt. —
II. Károly király is résztvett a megnyitó ülésen

Bucurestiből jelentik: A kisantant értekezlet Sinaiaiban hétfőn délután kezdődött meg. Az értekezletet pontban délután 6 órakor nyitotta meg Tatarescu miniszterelnök. A megnyitón II. Károly király is megjelent, aki Mihály trónörökös kíséretében hétfőn délután 2 órakor érkezett meg a fővárosból Sinaiaiba.

Stojadinovics jugoszláv miniszterelnök és külügyminiszter és Krofta csehszlovák külügyminiszter hétfőn reggel 9 órakor különvonattal érkezett meg Sinaiaiba. Az államférfiakat a sinaiai pályaudvaron Tatarescu miniszterelnök fogadta Antonescu külügyminiszter társaságában. Krofta és Stojadinovics a pályaudvarról a Peles-kastélyba hajtottak, ahol beirták nevüket a királyi kastély vendégkönyvébe.

A kisantant értekezlet megbeszéléseiről valószínűleg kedden adják ki a hivatalos jelentést. A fővárosi lapok azonban már előre ismerni vélik a tárgyalások anyagát. A „Tim-pul“ c. lap úgy tudja, hogy a különféle nemzetközi problémák és a három államot érdeklő kérdéseken kívül, egyik legfontosabb tárgya lesz a mai kisantant-értekezletnek Magyarország felfegyverkezésének kérdése. A lap úgy tudja, hogy amennyiben Magyarország garanciákat tud adni arra vonatkozólag, hogy a felfegyverkezéssel kizárólag csak a békét kívánja szolgálni, abban az esetben lehet majd erről a kérdéstről tárgyalni.

Szintén fontos tárgya a kisantant-értekezletnek a Hodzsa-féle terv a Duna-medence problémáinak megoldására vonatkozólag. Hodzsa miniszterelnöknek ez a tervezete egészen új és arról a nyilvánosság nem is tud

semmit sem. Hodzsa Milán a három kisantant állam kapcsolatait kívánja Olaszországgal és Németországgal megerősíteni.

A KISANTANT SAJTÓJA IS ÜSSZEJÖVETELT TART SINAIAN.

Sinaiaiból jelentik: A három ország külügyminisztereinek tárgyalásaival párhuzamosan a kisantant sajtóértekezletét is megtart-

ják. A sajtóösszejövetelre a csehszlovák újságírók egy külön kocsi-ban már vasárnap reggel megérkeztek Sinaiaiba. A cseh küldöttséget Hajk, a cseh külügyminisztérium sajtóosztályának igazgatója vezette és résztvesz benne minden nagyobb cseh lap kiküldöttje. A cseh újságírókkal együtt jön Sinaiaiba Cisek prágai román sajtóattasé is. A külföldi vendégeket a sinaiai pályaudvaron Raoul Anastasiu, a román sajtószolgálat igazgatója fogadta és üdvözölte. Vasárnap délután megérkezett a jugoszláv sajtó küldöttsége is, melyet szintén ünnepélyesen fogadtak.

A külügyminiszterek értekezlete a Palace-szállodában, a sajtó megbeszélései pedig a Careiman-szállóban folynak. A külügyi megbeszéléseket kedden este nagyszabású bankett fejezi be, amelyen a román kormány minden tagja is résztvesz.

Neurath birodalmi külügyminiszter Stuttgartban nagy beszédet mondott

Reálpolitika együtt Olaszországgal. — Reméli, hogy más államokkal is barátságos megegyezésre tud jutni. —
A külföldön lakó német állampolgárok védelme

Stuttgartból jelentik: A külföldi németek ötödik birodalmi értekezletén Neurath külügyminiszter nagy beszédet mondott. Hangoztatta, hogy Németország német állam és a német népközség megingathatatlanul áll ugyanattól az erős akarattól vezényelve, teljes egységben és itt kell állnia ugyanígy, továbbra is, ha meg akarja állni helyét és ki akar tartani a világ politikai erő-játékában. Ezen az alapon tudja a külföldi németiség betölteni a maga különleges küldetését.

— Jó külpolitikai lelkiismeretünk van, — mondotta a továbbiak során Neurath. — Sen-

kitől sem vesszük el azt, ami az övé, csak megszabadítottuk magunkat a láncoktól, amelyeket gyűlölettől elvakult államférfiak örök időkre akartak ránk rakni. Az új Németország a legerősebb védőbástyája a békének. Világosan felismertük azt a népbomlasztó veszedelmet, mely Európában hatalomra akar jutni és

nem elválasztó, hanem összetartó tényezőket keresünk az államok között. Ilyen reálpolitika folytatásában Olaszországgal karöltve haladunk. Ez feljogosít arra reményre, hogy más kormányokkal is barátságos megegyezésre juthatunk külpolitikai kérdésekben.

Természetes, hogy a németországi események nem maradnak hatástalanok a külföldi német-ségre, ezért alig érthető meg, miért botránkoznak meg egyes külföldi államokban azon, hogy a külföldi németek is a birodalom újjászervezésében részt akarnak venni. Természetes, hogy az idegen állampolgárok által élvezett vendégjog arra kötelez, hogy a vendégjogot nyújtó állam belügyeibe ne vatakozzanak be és tartsák be az érvényben lévő törvényes rendelkezéseket. De ha ennek eleget tesznek, nem lehet megtiltani, hogy közös nemzeti érzéseik kifejezésére közösségbe tömörüljenek és összeköttetésbe lépjenek a hazai szervezetekkel. Remélem, hogy az etekintetben mutatkozó nehézségek nem sokára örökre megszűnnek. Minthogy nem gondolunk arra, hogy az idegenekre vonatkozó, általánosan ismert szabályokon tultegyünk magunkat, ugyanígy nem fogjuk megengedni, hogy a külföldi németeket nemzeti szociálista magatartásuk miatt idegen hatalmak bizonyos kivételes jogszabályok alá helyezték.

Mihalache és Maniu találkozója Sovatan

A Nemzeti Parasztpárt két csoportja között több napig tartó megbeszélések lesznek

Targu-Mures. Saját tud. A fővárosi sajtó már hetek óta foglalkozik azzal, hogy Maniu Gyula és a nemzeti parasztpárti vezetőférfiak Sovata fűrdőn politikai tanácskozásokra gyűlnek egybe. Többször arról is irtak már a lapok, hogy a tanácskozások elmaradnak. Minden híreszteléssel szemben azonban az az igazság, hogy szombaton délután Sovatara érkezett Ion Mihalache, a nemzeti parasztpárt elnöke és Maniu Gyula nemzeti parasztpárti politikus, számos párthívének kíséretében. Mihalache kíséretében érkeztek dr Fortu és Geota egyetemi tanárok, míg Maniu kíséretében Pop Ionel és dr Lazar Ilie.

Az eddigi hírek szerint Maniu egy hétig fog Sovatan tartózkodni. Nemzeti parasztpárti körökben azt mondják, hogy egyelőre csak előzetes megbeszéléseket tartanak, mert a párt országgrészünkbeli titkára, dr Socol Aurél Clujon megbetegedett s az ő jelenléte nélkül nem akarnak döntő politikai tárgyalásokba bocsátkozni. Maniu híveinek tanácskozása tehát előreláthatólag csak kedden-szerdán kezdődik meg. Adig Maniu és kedden-szerdán kezdődik meg. Adig Maniu és A nemzeti párt sovatai tanácskozásai alkalmából számos politikus érkezett már is Sovatara, ahová dr Socol Aurél is várják egy-két nap múlva.

Az EME vándorgyűlése a székely anyavárosban

Odorheiu. Saját tud. A mesés őskorban a székely nemzet főemberei sereglettek össze az Odorheiu mellett emelkedő Budvárban, hogy áldozati tüzet gyújtsanak a hős Rabonbánnak és igyanak Zandirhám ösesküpotharából. Most, midőn a Budvár egykor mozgalmas élete feledésbe merült s új idők új történelmet írnak, a budvári romok alatt épült székely anyavárosban, a sok iskolájáról egykor „Székely Athénnek” nevezett kulturális gócpontban az EME tudósai jöttek össze, hogy ők is tüzet gyújtsanak, de nem pogány áldozati tüzet, hanem a keresztény tudomány szent tüzeit, hogy az messzire világítson, mint amiképpen messzire világít a Hargita oldalán felgyújtott pásztor-tűz. És hogy koszorút helyezzenek nem a Rabonbánnak és Zandirhámok sírjára, hanem az Orbán Balázsra, aki átmentette az utódokra a mesés őskort és még eddig utól nem ért bájjal megírta a Székelyföld multját, néprajzát és szépségeit. És hogy billikumot emeljenek a föld nagy fiának: gróf Mikó Imrénének emlékeztetére, aki jövőbelátásával megérezte, hogy *elvész a nép, amely tudomány nélkül való* és majdnem nyolcvan évvel ezelőtt megalapította a tudományokat pártoló és terjesztő Múzeum-Egyesületet.

Ennek az egyesületnek három napra tervezett vándorgyűlése megérdemelt érdeklődést váltott ki mindenfelől. A székely anyaváros magyarságának lapja, a *Székely Közélet* vezető cikkben méltatta a küszöbön álló nagy eseményt. A helyi rendezőbizottság szombaton délután 4 órákor teljes számban sietett a vasúti megállóhoz, hogy fogadja és üdvözölje a Múzeum Egyesület vezérkarát és előadóit báró Jósika Jánossal és dr. Tavaszy Sándorral az élén. Amikor a vonat berobogott az állomásra és abból kiszállott a mintegy harminc főnyi vándorgyűlési tag, harsány éljenzés hangzott fel, mely után dr. Jodál Gábor rendezőbizottsági elnök néhány szíves szóval üdvözölte a vendégeket, akiket aztán szállásaikra kísérték. Rövid pihenő után a nagygyűlés résztvevői Orbán Balázs sírjának a megkoszoruzására indultak.

Orbán Balázs sírjánál

Orbán Balásznak a sírja, mint ismeretes, a székely anyaváros középpontjától négy kilométerre fekvő Szejke-fürdő mellett van. A nagy székely író földi részeit eredetileg az Odorheiu-Praidi törvényhatósági közüttől balra huzódó magaslat alatt temették el, ahol most az Ugron-család sírboltja van, amelyben Ugron Lázár, egykori főkirálybíró, Ugron Gábor, a nagy szónok és id. Ugron Ákos, Odorheiu vármegye utolsó magyar főispánja pihen. Később Orbán Balázs hamvait átszállították a Szejke-fürdővel szemben épült sírboltba. Ez a sírbolt is idők folyamán megrongálódott s a nagy székely csontjai szétszórtak. Az uralomváltás után a szétszórt csontokat újból összegyűjtötték és harmadszor is etlemették és a hamvak fölé Haáz Rezső tanár művészi terve alapján díszes síremléket állítottak, amelyet most az odorheiu unitárius egyház gondoz.

Ehhez a síremlékhez szombaton délután öt órákor valóságos népvándorlás indult meg. Egyesek gyalog, mások kocsin és gépkocsin igyekeztek a sírhoz. Hat órára már több száz főre menő közönség gyűlt össze, amikor Jodál Gábor dr. rendezőbizottsági elnök a Múzeum-Egyesület díszes koszorúját helyezte a nagy székely sírjára, mely gondolatokat tartalmazó beszéd kíséretében. A koszorú hatalmas szalagján ez a felírás volt olvasható: „Orbán Balásznak, háts megemlékezéssel és kegyelettel az E. M. E.”

Székely földünk nagy fia, lángszellemedet idézzük — mondotta, — hogy minket is megtaníts ennek az áldott földnek szeretetére, amelyért senkinek szíve sem dobogott melegben, mint a tiéd.

A mély nyomokat hagyó beszéd és a koszorú elhelyezése után a messziről jött vendégek megtekintették a székely stílusban épült síremléket, majd pedig visszatértek a városba, hogy résztvegyenek a Szabó Károly-féle vendéglőben rendezett kedélyes ismerkedési estélyen.

A díszgyűlés és közebéd

A díszgyűlés kezdetének ideje vasárnap délelőtt 11 órára volt kitűzve, de már jóval előbb gyülekeztek a helybeli és vidéki érdeklődők, a papság, tanítóság és kulturális egyesületek képviselői s csakhamar zsúfolásig megtelt a terem.

Pontban 11 órákor hatalmas éljenzés között a terembe lépett az E. M. E. vezérkara és a helyi hatóságok képviselőivel együtt a székely galambbugos kaput ábrázoló gyönyörű színpad zöld asztalánál helyezkedett el.

A díszgyűlést feszült figyelem közepette báró Jósika János alelnök, vándorgyűlési elnök nyitotta meg a vándorgyűlések célját fejtető, tartalmas beszéddel, amit lelkes éljenzéssel és tapsal fogadott a nagyszámu közönség.

Kántor Lajos dr. titkár jelentése és előterjesztései után a vándorgyűlés üdvözlése követ-

FLINTKOTE
Ideális szigetelő anyag, mindennemű nedvesség és rozsdá elleni szigeteléshez, különösen bevált beton fedeleknél, balkonoknál, teraszoknál, vízhatatlan padlózatnál.

FLINTKOTE
Shell készítmény.

A valódi Flintkote anyagot közvetlenül a romániai vezérképviselőt:

FRAJII KLEINER
BUCUREȘTI, STRADA CULMEA VECHIE, 2
GALAȚI, STRADA MARE, 75, szállítja.
Kifogástalan munkálatokat eszközöl:
ORADEA: ING. ȘTEFAN PINTER, Str. Barilțu, 4
ING. RICHARD POLDES, Str. Avram Iancu, 13

kezett a város vezetősége és a társadalom részéről. A város részéről Hecser Kálmán polgár-mester, a társadalom részéről pedig Jodál Gábor dr. mondott lelkes üdvözlőbeszédet. Az üdvözlők megköszönése után Balogh Ernő dr. tartotta meg érdekes előadását „Az anyagok változásainak visszatérő útjai” címen.

A díszgyűlés után d. u. 2 órákor a Szabó Károly-féle vendéglőben népes közebéd volt. Ezen az első köszöntőt M. Constantinescu megyefőnök mondotta a királyra, majd klasszikus tömörségű beszédét az E. M. E. nagy alapítójáról, gróf Mikó Imréről.

Az előadások

A vándorgyűlés népszerűsítő előadásai d. u. 5 órákor kezdődtek meg nagy érdeklődés mellett. Az első előadó Bíró Lajos volt, aki „Nevés jezsuita plébánosok és írók Odorheiu” című nagyobb tanulmányából mutatott be egyes részleteket. Előadását így fejezte be:

— *Ime, a székely anyavárosban működött másfél száz jezsuita közül néhány kimagasló név. Azoknak neve, akik az élen állottak, akik fényltek, világítottak, irányt mutattak. Azoknak neve, akik hitet hirdettek, akik sok névtelen társukkal együtt derülőtörténelmi szemléletet fejlesztettek. Azoknak neve, akiknek a barokk-szellemet, a barokk-építészetet s a keresztény heroikus ideál megteremtését köszönhetjük. A hitélet, a közművelődés, a tudomány vándorapostolainak nevei, akiknek emlékét iskolák, nevelőintézetek, templomok, képek, szobrok őrzik s akik-*

ről nekünk is emulandó emléket kellene megemlékezni.

Még igen érdekes előadásokat tartottak Tulogdi János dr. A turistaságról, Tusa Gábor dr. A Múzeum-Egyesületről, Tavaszy Sándor dr. A gazdasági élet etikájáról, Koleszár László dr. A nátháról és Husz Ödön Uj fajok születésének lehetőségéről.

A vasárnapi előadások befejezése után másnapos estély volt, amelynek keretében Nyírő József A tudomány feladata, világnézeti szempontból címen mondott nagyhatású beszédet. Nagy sikerrel szerepeltek még B. Súlyom Edith, O. Veress Margit, Szabó Gyula és a Székely Dalegyelet részben szavazati és részben énekszámokkal.

A vándorgyűlés előadásait hátfőn és kedden folytatják.

Rengeteg külföldi csoport érkezik Budapestre az Országos Kézművesipari Kiállítás megtekintésére

Budapestről jelentik: Két nap múlva, csütörtökön, szeptember 2-án megnyílik már Budapesten az őszi Vásár és az azzal kapcsolatos Országos Kézművesipari Kiállítás. Közel 1300 kiállító vonul fel csodálatos remekeivel ezen a nagyszabású vásáron, amelynek céljaira a városi önkormányzat a városligeti óriási Iparcsarnok mögé egész csomó nagyszabású pavillont kellett építeni, hogy a rengeteg értékes anyagot művészi környezetben lehessen ország-világ szeme elé állítani. Most már európaszerte tudják, hogy a kiállítás minden tárgya olyan darabokból áll, amelyek töké-

letesen megfelelnek a legfinomabb ízlés és a legkiválóbb minőség követelményeinek és hogy minden egyes tárgy ára a nagyközönség vásárlóerejéhez van hangolva. Ez az oka annak, hogy nemcsak Romániából, de Csehszlovákiából, Jugoszláviából és a távolabbi országokból is egész csoportok jelezték jövőbelüket. Főként a kézműiparosoknak nyújt felbecsülhetetlen értékű tanulmányt ez a kiállítás, amely ezernél jóval több és szakmájában valóban kiváló mester alkotásainak parádés bemutatása.

Az utazási igazolványokat, melyek a magyar vasutakon és hajókon féláru, a CFR vonalain pedig a visszatárazásnál 50 százalékos utazási kedvezményt biztosítanak, már napok óta árusítják az Európa utazási iroda és a Wagons Lits-Cook iroda fiókjaitól. Egy utazási igazolvány, amely vízum nélküli határátlépésre is jogosít, személyenként mindössze 150 lei. A rendkívüli utazási kedvezmények is fokozzák természetesen az érdeklődést, de bármennyien jöjjenek is Budapestre, mindenkinek jut igényének megfelelő szállás. A kiállítás megtekintésére szeptember 20-ig lehet Budapestre utazni, visszafelé pedig a magyar vonalakon szeptember 30-ig, a CFR vonalain pedig szeptember 25-ig érvényesek a kedvezmények.

Dr. Prohászka Ottokár

Elő vizek forrása

Elmékedések
Jézus Szentséges Szívéről

Ara 99 lei és portó

Kapható könyvosztályunknál

Bethlen István gróf lesz Magyarország népszövetségi főmegbízottja a szeptemberi ülészekon

Budapestről jelentik: A hétfő reggeli lapok jelentése szerint Darányi miniszterelnöknek a gróf Bethlen Istvánnal folytatott legutóbbi tárgyalásai Magyarország népszövetségi képviselőtére vonatkoztak. A lapok szerint a tárgyalások eredményeként Bethlen lesz Magyarország népszövetségi főmegbízottja, már a szeptemberi ülészekon, amikor is olyan problémákat tárgyalnak, amelyek közelről érdeklik a Magyarországgal barátságos viszonyban élő Olaszországot. Ezért szükséges az, hogy az ülészekon Magyarországot is európai tekintélyű államférfi képviselje.

További sikereket jelentenek a spanyol nemzeti csapatok északi előnyomulásáról

Salamancából jelentik: A spanyol nemzeti csapatok főhadiszállásának harctéri jelentése szerint a nemzeti csapatok Észak-Spanyolországban ismét elfoglaltak egy várost. A navarrai dandár folytatja az előnyomulást Gijón felé. Santander és a nemzeti birtokában lévő többi spanyol város között megindult a rendszeres telefon- és táviróösszeköttetés.

A TÖRÖKÖK NEHEZTELNEK A FÖLDKÖZTÉGERI TÁMADÁSOK MIATT

Istanbulból jelentik: A török kormány váratlanul lemondta a török flotta olaszországi és jugoszláviai látogatását. Hirtelen elhatározása azokkal a támadásokkal áll összefüggésben, melyek idegen tengeralattjárók részéről a Földközi-tengeren közlekedő hajókat érik.

A SANTANDERI „CSEKA” FŐNÖKÉT ELFOGTÁK

Salamancából jelentik: A nemzeti hatóságoknak sikerült elfogni Tores anarchista vezért, a santanderi „cseska” főnökét. Az ő lelkiismeretét terheli ugyanis a hónapok alatt Santanderben történt gyilkosságok nagyrésze. Megtörtént, hogy egyetlen nap alatt ő maga 60 ember lőtt agyon.

Kína megnemtámadási és katonai szerződést kötött Szovjet-Oroszországgal

A szerződést Japánnak is felajánlja, hogy így kiépüljön a keletázsiai biztonsági rendszer. — Japán visszautasítja a Szovjet-Oroszországgal való közösködést

Nankingból jelentik: A kínai kormány hivatalosan közzétette, hogy Kína és Szovjet-Oroszország között megnemtámadási szerződés jött létre. A kínai külügyi hivatal a szerződés nyilvánosságra hozatala alkalmából külön közleményben hangoztatta, hogy Kína a távolkeleti béke fenntartása kedvéért hajlandó hasonló egyezményt kötni Japánnal is, feltéve, ha Japán elismeri Kínának azt a jogát, hogy ellenállást tanúsíthasson minden kívülről jövő nyomással szemben. Hozzáteszi a közlemény, hogy a létrejött szovjet—kínai szerződés kiindulópontja lehet a Csendes óceán államai együttes biztonsági rendszerének és kiegészítője lehet Keleten a Kellogg-paktumnak.

Tokióból jelentik: Japán politikai körökben a létrejött kínai— orosz szerződésben annak a félreérthetetlen jelét látják, hogy

a kínai kormány kebelében és általában Nankingban a japánellenes és kommunista érzelmű eicmek jutottak túlsúlyra és érvényesítették befolyásukat.

A japán külügyi hivatalhoz közelálló körök erősen visszautasítják a nankingi kormány olyirányú értelmezését, mely szerint a létrejött szerződés a keletázsiai államok közötti együttes biztonsági rendszer alapját képezhetné. Megállapítják, hogy a keletázsiai államok egymás közötti megegyezésében a szovjetnek semmi szerepe nem lehet.

Japán közlés szerint Amoi városban is a kínaiak támadást kezdték

Hat nagy bombavető és több vadászpilóta tűzborította a sanghaji északi pályaudvar környékét. — A város északi és keleti negyedeiben halomszámra hevernek a kínai holttestek

Tokióból jelentik: A tengernagyi hivatal közlése szerint a 157. kínai hadtest behatolt Amoiba, lefegyverezte a japán helyőrséget, elfogta a vezérkari főnököt, elfoglalta a tüzérlaktanyát és körülfárta a japán konzulátust. A behatolt kínaiak a város lakosságát Japán ellen izgatják.

Sanghaiból jelentik: Vasárnap délelőtt Sanghaiban hat nagy japán bombavető repülőgép jelent meg vadászpilótáktól kísérve és bombázta az északi pályaudvart. Több

bomba a nemzetközi engedményes terület határán esett le és jelentős károkat okozott. A bombák nyomán tűz támadt, mely a nemzetközi negyedben levő házakra is kiterjedt.

KINAI GRÁNÁT CSAPOTT LE AZ AMERIKAI VEZÉRHAJÓ MELLETT.

Sanghaiból jelentik: A japán repülők vasárnap tizenegy bombát dobtak Sapeire. A bombázásnak sok halottja és számos sebesültje van.

Sanghai északi és keleti negyede — mint a Havas francia hírszolgálati iroda ottani munkatársa jelenti — a bombázások és a nyomokban támadt tüzek következtében siralmas képet nyújt. Az utcákon mindenfelé halomszámra hevernek a kínai holttestek. A japánok a maguk halottjait gyulékony anyaggal öntik le és a helyszínen elégetik.

Egy kínai gránát vasárnap a sanghaji öbölben horgonyzó amerikai tengernagyi hajó mellett csapott le, kárt azonban nem okozott. Az amerikai konzulátus azonnal tiltakozást jelentett be az eset miatt.

KALGAN JAPAN KÉZBEN.

Pekingből jelentik: A kvantung hadsereg főparancsnoksága megerősíti azt a néhány nap előtti jelentést, hogy a japánok elfoglalták Kalgant. A megerősítő hivatalos közlés cáfolatképpen jelent meg arra a kínai hírterjesztésre, mely arról szólt, hogy Kalganban még mindig benn vannak a kínai csapatok.

ANGOL—JAPAN VEGYES BIZOTTSÁG VIZSGALJA KI A KINAI ANGOL NAGYKÖVET MEGSEBESÍTÉSE KÖRÜLMÉNYEIT.

Londonból jelentik: A Reuter jelentése szerint a tokiói angol nagykövet vasárnap délelőtt megjelent Hirota külügyminiszternél és átnyújtotta az angol kormány tiltakozó jegyzékét a sanghaji angol nagykövet megsebesülése miatt. Hirota közölte a nagykövettel, hogy az eset tisztázása érdekében a vizsgálatot most olyan bizottság fogja lefolytatni, amelyben a japánok mellett a sanghaji angol hatóságok is képviselve lesznek. Az ügy tisztázása után újabb közleményt adnak ki. Egyidejűleg a külügyminiszter újlag a japán kormány és a maga nevében a legmélyebb részvétét fejezte ki a nagykövet iránt.

(Tudósításunk folytatása az 5-ik oldalon).

A sanghaji európai negyed angol áruházár a gránát hullt, amelynek robbanása 300 személyt megölt. Képünk Sanghaji angol negyedét a háboru előtti időből mutatja

„Az Istenhit és bizodalom adott erőt az élet sorscsapásai között“

30 éves találkozó a sibiui ferencrendi nővérek zárdájában

Sibiu, augusztus hó.

Felejthetetlenül szép, bensőséges ünnepély színhelye volt a sibiui szt. ferencrendi nővérek zárdája. A tanítónőképzőt 1907-ben végzett növendékek tartották ugyanis 30 év után első találkozásukat. A volt növendékek a különleges alkalomra gyönyörűen feldíszített intézetben gyülekeztek. A 30 évvel ezelőtt elhagyott Alma materhez való visszatérés s a jó nővérek részéről 30 éve nem látott kedves leányaiknak túláradó szeretettel való keblükre ölelése volt ez a találkozás. Megható jelenetek játszódtak le, amíg a volt tanítványok egymást s a kedves nővérek volt tanítványaikat felismerték. mert a 30 év átalakító ereje bizony az egykor holló-fekete és aranyzóke leányfejeket kíméletlen ecsetjével szürkésre s itt-ott fehérre színezte. De amit megtett a fejekkel, azt nem tudta megtenni a szívekkel, mert mindegyikük a 30 év előtti gyermeki szívvel hajolt le a kedves nővérek jóságos kezeit megcsókolni.

De tartunk sorrendet: vasárnap reggel 8 órakor, betegsége dacára Bilinszky Lajos pápai prelátnak, az intézet igazgatója, celebrált ünnepi misét, amihez igazán csak a volt növendékei iránt érzett meleg szeretete adott erőt. A mise alatt a volt növendékek énekkara könnyes szemekkel énekelte a régi áhitatos dallamokat. Közös áldozás után felhangzott a „Te Deum laudamus“, majd a pápai himnusz. A templomból a feldíszített terembe vonultak, ahol ima és a volt növendékek éneke után dr. Strömpelné Ambrus Ilona meghatódott hálás szívvel köszönte meg az igazgatónak és a tanári karnak azt a nevelő munkát, amelynek valódi nagyságát és értékét most őszülő fejjel tudják igazán megbecsülni, amikor neveltek-ből maguk is nevelők lettek. Beszéde további során mint felbecsülhetetlen nagy kincsre mutatott rá

az intézetből magukkal vitt rendíthetetlen Istenhitre és bizodalomra, amely 30 éven keresztül egyedül adott erőt az élet sokszor nehéz viszontagságai és sorscsapásai között való megállásra.

Ezt a nagy kincset vitték innnen magukkal és adták tovább tanítványaiknak és gyermekeiknek. Evvel a hittel tértek vissza és ezt köszönik most meg hátalattal szívvel.

Az ősjogász tanul

Irta: Kinizsi Andor

Tisztelt Uram, csodálkozászt olvastam hozzám címzett levelét, amelyben azt a megtisztelő és egyúttal nehéz megbízatást róta rám, hogy jogász fiának viselő dolgait kutassam ki. Nem vagyok magányos, a detektív pálya iránt sem érzek különös hivatást, így az első pillanathban nem értettem: vajjon miért pont én rám esett az Ön választása, hogy évek óta „tanuló“ fiának ügyeire világosságot vessék.

Érdekes levelének következő sorai aztán elárulták ennek okát.

„Mint írásából kivettem — szólt a levél —, maga is volt egyszer jogász és így bizonyára ismeri ennek a szaknak minden csinját-binját. Mivel fiam idáig nem sok eredményt mutatott fel a tanulmányok terén való mikénti fejlődésből, alapos a gyanum, hogy inkább kocsmázással, meg kávéházasdival foglalkozik az osztály jog helyett. Maga bizonyára szintén nem fekszik le este, hanem megfordul egy-két vendéglőben és kávéházban, tehát övvetlenül találkoznia kellett lump fiammal. Irja meg, mit tud róla“...

Tisztelt Uram, nem vettem sértésnek, hogy lumpnak gondol engem is, mert valóban járok néhány kávéházba. Am annyi ilyen szórakozóhelyiség akad Budapesten, hogy ritka véletlen lett volna, ha kedves csemetéjével már személyes

Ezután Eglharda nővér, régi tanítvány, osztálytársnő üdvözölte a visszajött növendékeket oly meleg szeretettel, amilyennel csak egy igazi ferences lélek tud.

Az áldozatos munka gyümö' cse

Végül Bilinszky Lajos igazgató emelkedett szólásra. Köszönetet mondott a Mindenható-nak, hogy megadta érne ezt a napot, amelyen 30 év előtti növendékei tanúságot tesznek arról,

Békés megoldással elsimult a cârțai katolikus iskola válsága

Mercuria-Ciuc. Saját tud. A mintegy ezeröt-száz katolikus székely lelket számláló felciuci Cârța községben kitünő tanítókkal, jól felszerelt, háromtanerős katolikus iskola működik. Sass Antal esperes-tanfelügyelő érdemének lehet betudni, hogy ebben a községben működik ma is az egész megyében engedélyezett két hitvallásos óvoda közül az egyik. Azonban ezt az iskolát is elérte az a végzet, mely törvényes színezettel igyekszik megfosztani az iskolafenntartó egyházközségeket azzal, hogy elvitatja az iskolaépületek tulajdonjogát. Kimutatja, hogy az iskolaépületek építése költségeihez a község is hozzájárult s ezen az alapon az épületeket állami iskola céljaira átadni kívánja.

Cârța község egyháztanácsa is megkapta a vármegyei tisztifőügyész felszólítását, hogy az emeletes iskolaépületet adja át. Az egyházközség erre nem volt hajlandó, azzal érvelve, hogy a község csak jelentéktelen összegű segílyt adott az épületek fel-emeléséhez, az építkezési költségeket a katolikus hívek fedezték. Pör indult. Még ma is tart. Döntést tehát a tulajdonjog kérdésében még nem történt.

Megyesi Schwartz Antal dr.

Az isteni kegyelem Anyja

„Elmélkedések Szűz Mária kegyelmi életéről.“

Ara 90 lei és portó

Kapható: könyvosztályunknál

* Az emésztőszervek megbetegedéseinek kezelésénél reggelenként éhgyomorra egy evő pohár természetes „Ferenc József“ keserűviz abszolút megbízható hashajtó. Az orvosok ajánlják.

hogy áldozatos munkája nem volt hiábavaló s az út, amelyen őket irányította, az egyedül helyes út volt, amely az önmaguk és mások megbecsüléséhez vezet. Buzdította a volt növendékeket, hogy ezután is tartásák fenn az összeköttetést az intézettel s erkölcsi támogatásukkal mindig melléje álljanak.

A beszédék elhangzása után valamennyien megfogadták, hogy akik Isten jóvoltából megérik 10 év múlva újra találkozni. Végül kivonultak a temetőbe, ahol az időközben elhunyt kedves nővérek sírjára virágot hintettek, majd a kápolna kriptájában örök álmot pihenő főnöknő nyugalóhelyére tettek le koszorújukat. A harmincéves találkozó meghatóan szép ünnepséget derült hangulatú ebéd fejezte be.

Ennek dacára, bár az iskolafenntartó egyházközség engedékenynek bizonyult és hatalmas, teljesen modern iskolaépületet épített, mely közelebbre átadható lesz hivatásának, — Sarpe állami iskolai igazgató felnyitatta a felekezeti iskola és óvoda régi helyiségeit és onnan az összes padokat, iskolai felszereléseket kihordatta s helyükbe beköltöztette az állami iskola bútorait és felszerelését.

Ez az önkénykedés megdöbbentette az egész község katolikus székely lakosságát. Sass Antal esperes-tanfelügyelő jelentette dr. Pitner Árpád ügyvéd útján az erőszakosságot dr. Otetea Valér megyefőnöknek, aki nyomban intézkedett, hogy a tanfelügyelőség azonnal tegyen jelentést. Chele Vasile tanfelügyelő Jamandi altanfelügyelőt küldötte ki a vizsgálat megejtésére, mely békés megoldással végződött.

Az iskolafenntartó egyházközség nevében dr. Pitner Árpád és Sass Antal elfogadták azt, hogy a tanügyi hatóságok engedélyezik, minden különböző formaiság nélkül, a katolikus iskolának az új épületben való megnyitását három tanerővel és egy óvónővel. Ezzel szemben használatra átengedik az állami iskola céljaira az egyházközség régi iskolai épületét, melynek ellenében a tanügyi hatóságok kötelesek biztosítani a katolikus iskola működési engedélyét és nyilvánossági jogát. Ha ezt nem teszi meg: az egyházközség a tulajdonjog kérdésének eldöntéig is birtokbaveheti újra az övének vitatott épületet, mely esetben köteles az állami iskola azonnal más helyiségbe költözködni.

Ezzel az egyezséggel a cârțai hitvallásos iskola válsága megoldottnak tekinthető.

ért csinált az életben. A kintúttal végzetek viszont eegédfogalmazók és tisztviselők lettek, hiszen csupán abból igyekeztek megélni, amit tanultak. Ez pedig édeskevés. Az élet rácafol az elméletre!

Ezt az ön atyai szívének vigasztalására említettem meg.

Nem kell izgulni, majd csak lesz valami a fiúból is.

Ha minden kötél szakad, hát vesz majd magának egy doktori disszertációt és keresztül csuszik a rostán. Am itt vigyázni kell! Már megtörtént, hogy nem fogadták el a benyújtott értekezést Nem volt jó.

— Nahát ez hallatlan! — méltatlankodott a dékáni hivatalban a fickó. — Ugyanezt a disszertációt egy évvel ezelőtt az egyik vidéki egyetemen jóra fogadták, itt meg elutasítják? Hát most vagy jó, vagy nem jó, de mindkét eset egyszerre nem állhat fenn!

Ebből is láthatja, Uram, hogy rögös pálya a jogászi élet s így az Ön fia is nehezen boldogul. Várni, várni, várni, üzenem én, egy-két-tilenc év alatt majd csak sikerül neki. Ha bekiben hagyják!

Utóirat. Mégis érdeklődtem hazi kávéházamban kedves fia után és valóban jól ismerik ott a gyereket. Ot üvegen alul sohasem adja. En mégsem találkozottam vele mostanáig. Csupán éjszaka kettő felé jutok el a kávéházba, amikor már az ön fia régen eltávozott.

Rendes ember, legyen nyugodt, Uram, ilyenkor ő már tanulni megy.

Billiárdozni tanul egy másik kávéházban...

Aktatások

Iskolatások

prima bőrből olcsón

VULKANNÁL

Oradea, Bul. Regele Ferdinand No. 1.

Szemben a WAGON S-LITS-vel.

A jugoszláv erdészeti miniszter népgyűlési beszéde alatt véres verekedés támadt

Belgrádból jelentik: Jankovics Jura jugoszláv erdészeti miniszter Valjevóban népgyűlésen beszédet mondott. Ez alkalomból a kormánypart és az ellenzék hívei között összeütkezésre került sor, melybe a csendőrség is beavatkozott. Az összeütkezés annyira elfajult, hogy a rendőrség kénytelen volt fegyvert használni. Három ember súlyosan, tizenkettő könnyebben megsebesült.

A Madosz gyűlést tartott

Toborzó beszédet mondtak a targumuresi ifjusági találkozó és a párizsi „demokrata magyar kongresszus” érdekében

Oradea. Saját tud. Vasárnap délelőtt politikai beszámoló nagygyűlést tartott a Katolikus Kör nagyerőmében a Magyar Dolgozók Szövetsége. Első szónokként a szövetség cluj központja részéről Baumgarten-Bányai István volt tanár beszélt, ki különösen a fasista államokat és Magyarország jelenlegi kormányzóját támadta, majd az Országos Magyar Párt és vezetősége ellen kelet ki sok indulatossággal és igaztalan állításokkal. Beszélt még a csehszlovákiai szélsőbaloldali irányú ifjusági mozgalom egykori vezetője, Balogh Edgár is, ki Csehszlovákiából való kiutasítása után Romániában lett a „Madosz” egyik vezető embere. Hosszantartó beszéde első részében a targumuresi „ifjusági parlament” érdekében mondott toborzó fejtegetéseket. Szerinte ezen a „vásárhelyi találkozón” vallási és pártpolitikai különbség nélkül gyűlnek össze szeptember második felében országgrszünk magyar fiataljai és szabad vitát rendeznek ügyeikről. Az Országos Magyar Párt elleni éles kifakadások után átért a magyar emigránsok által Párizsban rendezendő ugynevezett demokrata magyar kongresszusra. Balogh Edgár szerint „a grófok földjéről” kivándorolt amerikai magyarok vetették fel a kongresszus gondolatát, nem pedig a kommunista Garbai”. Számárnak szidta a Keleti Újságot, amiért ez a lap a párizsi kongresszusról kimutatta, hogy annak összehívásában igenis az egykori magyar szovjetelnök, Garbai Sándor fáradozott és utazgatott még Romániában is. Balogh kijelentette, hogy a „Madosz” képviselteti magát a kongresszuson, mert az ott tárgyalandó dolgokat „nem Garbai, hanem Kossuth Lajos és Petőfi Sándor vetették fel először”.

Végül Balogh így fejezte be beszédét:

— Mi leszünk azok, akik nemcsak a békeszerződéseket fogadjuk, hanem azok betartását követeljük is állást foglalunk és nem engedjük, hogy ezstelen revíziós eszmékkel kalandokba sodorjanak bennünket.

A gyűlésen mintegy kétszázfőnyi hallgatóság jelent meg. Több jelenlevő román fiatalember helytelenítőleg közbe is szólott, mikor a szónokok nagyon szidták Hitlert és Mussolinét.

Szovjet-Oroszország katonai segítséget hoz Kinának

A kínai hadsereg zendülése esetén Blücher szovjettábornok lesz Kina főhadvezére

(Tudósításunk folytatása az harmadik oldalról)

Sanghaiból jelentik: A Kina és Szovjet-Oroszország között létrejött megnemtámadási egyezmény nyomán a világ politikai közvéleményének figyelmé nem annyira a harci tevékenységre, mint inkább a diplomáciai eseményekre irányul. A szovjet—kínai szerződés többek között olyan szakaszt is tartalmaz, mely szerint abban az esetben, ha valamelyik európai hatalom Japán javára a küzdelembe beavatkozik, Szovjet-Oroszország a nankingi kormány mellé áll. A szerződés egy másik pontja kimondja, hogy abban az esetben, ha a kínai hadseregben zendülés törne ki, vagy a vezető tábornokok körében egyenetlenség támadna, Blücher tábornagy veszi át a főparancsnokságot az egész kínai haderő felett. A jelenlegi szovjet-támogatás ez esetben hivatalos

katonai szerződéssé változik.

Másik diplomáciai bonyodalom az angol jegyzékkel áll összefüggésben. Beavatottal ugyanis nem hiszik, hogy Japán fenntartás nélkül teljesíti az angol kormány követeléseit. Diplomáciai körök megállapítják, hogy a Távol-Keleten az európai tekintély alkonyodóban van. Ennek pedig beláthatatlanul súlyos kihatásai lehetnek mindazokra a hatalmakra amelyeknek a Távol-Keleten érdekeik annak

KINA HELYESLI AMERIKA BÉKEFELHÍVÁSÁT.

Washingtonból jelentik: Wang kínai nagy követ kijelentette, hogy a kínai kormány felétel nélkül elfogadta Hull amerikai külügy államtitkár augusztus 23-i békefelhívását.

A szovjet a távolkeleti háborúba való beavatkozással fenyegetőzik

Az angol kormány nem kíván kártérítést Japántól. — A jegyzék nemjeljesíti téze esetén se tervez Anglia továbbmenő intézkedést

Londonból jelentik: A „Sunday Chronicle” jelentése szerint a szovjet Vladivosztko környékén 200 ezer főnyi hadsereget vont össze. A vladivosztkoi repülőterén közel ezer repülőgép állomásozik. Blücher tábornok kijelentette, hogy ha a Távol-Keleten kitörne a háború, a szovjet-hadsereg bármely támadásra villámgyors ellentámadással felelne.

Londonból jelentik: Lapjelentések szerint a Tokióban átnyújtott angol jegyzék a következő három követelést tartalmazza:

1. A japán kormány kérjen nyilvánosan bocsánatot.
2. A támadásért felelős egyének szigorú megbüntetésére.
3. A japán hatóságok nyújtsanak biztosítékot arra nézve, hogy megtesznek minden szükséges intézkedést a hasonló esetek megismétlődésének megakadályozására.

A lap szerint az angol jegyzék nem tartalmaz kártérítésre irányuló követelést. A jegyzék bevezetésében megállapítja, hogy az eset elbírálása szempontjából teljesen közömbös a japán kormánynak az az esetleges kifogása, mely szerint a gépkocsi zászlója nem volt elég nagy a levegő magasságából való fölismerésre. Kétségtelen, hogy a nemzetközi jogba ütköző esekelmény történt. Növeli az eset súlyosságát az a tény, hogy a két hadviselő fél között még nincs nemzetközi jogilag kinyilvánított hadiállapot.

A japán—kínai háború térképe: a Peking—Nankau körüli harcokból

Az angol lapok általában helyeslik a jegyzék tartalmát és kiemelik, hogy annak hangja igen mérsékelt. A japán kormány igen helyesen tenné, ha elfogadná a jegyzéket és teljesítené a benne foglalt követeléseket, s ezzel véget vetne annak a helyzetnek, mely számára sem lehet előnyös.

MI LESZ, HA JAPAN NEM KÉR BOCSÁNATOT?

Londonból jelentik: Illetékes angol helyközlése szerint a japánokhoz intézett angol jegyzékben nincs szó megtorló intézkedésekről és az angol kormány nem szándékszik semmi továbbmenő intézkedést tenni, még abban az esetben sem, ha Japán nem teljesítené a jegyzékben foglalt követeléseket. Ezen esetben azonban Japán az egész világ előtt bebizonyítja, hogy olyan nemzet, mely nem tiszteli a nemzetközi szokást.

Sulyok István püspök felavatott egy református templomot. Oradea. Saját tud. Cherechie községnek bensőséges ünnepnapja volt vasárnap. A község református magyar lakossága százezer leles költséggel, saját erejéből, újraépítette a már-már dűledezőben levő templomát, melyet vasárnap adtak át új kontosében ünnepeltetésre. Az ünnepségre kiutazott Sulyok István református püspök is, aki a pad-sorokat megtöltő hívősereg előtt saját maga mondta a délelőtti istentiszteleten a felavató beszédet. Az ősz püspök mélyszantó beszéde valóságos lelki márkát adt az ünneplő református magyaroknak. Az istentisztelet keretében Szabó Zoltán esperes és Orosz Lajos lelkész urvacsorát osztottak. Délben a szépszámu vendégsereg tiszteletére közeled volt, melyen az első felköszöntőt Papszász Lajos cs. és kir. kamarás, az eriumelléki egyházmegye főgondnoka mondta. Pohárköszöntőt mondott még Szabó Zoltán esperes, Boruzs Lajos lelkész és dr. Gulácsy Sándor. Délután templomi ünnepély fejezte be a szép napot. Orosz Lajos lelkész bibliát magyarázott, Hegedűs Lajos VII. gimnazista verseket szavalt. Saja Sándor albisi lelkész harmoniumszólót, Daróczi Lajos hírlapíró pedig előadást tartott a templomi ünnepségen.

RADEK KISZABADULT. Moszkvából jelentik: Stalin egyenes utasítására kiszabadították börtönéből Radeket, akit néhány hónap előtt tízévi fegyházra ítélték. Mint ismeretes, Radek a külföldön Stalinra kompromittáló iratokat helyezett el, amelyek nyilvánosságra hoztak volna, ha Radeket nem bocsátják ki börtönéből.

Látogatás a budapesti állatkertben

Budapest, augusztus hó.

Augusztusi délelőtt. A budapesti Állatkertben az első, ami meglepi az embert: a struccnak, ennek a forróévi állatnak, melege van. Kitért a csőrrel nyeldesti a levegőt. Az öreg kondorkeselyű, ez a fekete és tarajos madár, amelyet már évek óta úgy ismerünk, hogy szikláján lehajtott fejjel, mozdulatlanul ül, most kitért szárnyal toporog és olyan a szikla tetején, mint egy tántorgó részeg. A sasok és a nagy ragadozók kábultan ülnek és még a szemüket is alig mozgatják. Az uhu nyitott, nagy szemével úgy ül, mintha tudomást sem venne semmiről.

Jaj, de félelmetes!...

— Jaj, de félelmetes! — mondja egy kisleány mellettünk.

Pedig az uhu inkább kedves, rokonszenves, komoly ur.

A folyton ugató fókák tátott szájjal lesik, hogy halakat kapjanak. Nekik az évszak mitsem számít. Őszkor vagy tavaszkor éppen így ugrálnak ki és be, éppen így ugatnak és tátják nagybajuszú szájukat.

A gyönyörű királytigris ötlépéses ketrecében föl és le sétál. Egy kis gyermek a rács előtt lévő vaaskorlátba kapaszkodva nézi. Egyedül van. Valahogy elmaradhatott és most szemtől-szembe áll azzal a félelmetes állattal, amely mérhetetlen erejével, puha, harmonikus mozdulataival, szégyes, csikos tarkaságával szinte valószínűtlenül szép.

A három oroszlanok egymás fülét rágja és farkát húzálja. Olyanok, mint a kismacsok, csak esetlenebbek és groteszkabbak. És azonfelül lusták, de lehet, hogy ezt csak a rájuk tűző nap teszi.

Az édes kis bocskok

A hathónapos örvös medvebocskok esetlen topogásukkal olyan élvezetet nyújtanak a nézőnek, hogy szinte nem lehet megválni tőlük.

Valaki mellettünk azt mondja:

— Milyen helyes minden, ha kicsi.

Ebben a mondatban van talán annak a titka is, hogy sehol sem állanak annyian, mint éppen itt, az örvös medvebocskok sziklába vájt helyén.

— Nézd, kismacsok vannak! — kiáltják a herek és rohannak ide.

Egy komoly kislány megkérdi:

— Apuka, a medve hogy bög?

Mire az apa októan feleli:

— A medve nem bög, fiacskám, hanem makog.

Egy kislányka telitorokkal kiabál az egyik ügyetlen kis bocsnak:

— Begurult az árokba a kifli! Arra ni!...

Persze, a kis fekete gomolyag nem érti. Iszonyúan buta pofával, szaglássza a követ és nem tudja fölfogni, hogyan lehet az, hogy az előbb még az orra előtt gurult az enniváló és most egyszerre eltűnt.

A másik nem zavartatja magát. Egy tollal játszik. A tollat megborzolja néha a szellő, mire ő visszakapja a fejét mert a toll csiklandozza az orrát.

— Milyen édes! — hallatszik itt is, ott is.

— Nagyobb a feje, mint a teste! — mondja egy néni.

— A gyermeknél is így van! — mondja a másik.

A gondos medvemama.

A bocskok közben megnyalja a tollat és lassan leeszi a pihét a szárról. Az anyamedve, amelyik eddig hátul a szikla tövében ül, erre előcammog, megszagolja a tollat a kicsi szájában, megnyalja a bocskok buksi fejét és visszacammog. Ez a jelenet mindenkit meglep. A látzólag teljesen közömbösen ülő anyamedve látta tehát, hogy a fia eszik valamit és előre jött, megszagolta, mi az, nehogy a kicsike valami mérgezett vagy káros dolgot egyen.

A másik kicsi közben felkapaszkodik a kiálló csupasz fatörzsre és azt rágja. Valószínűleg a foga jön. A tollrágó erre a fához jön kököt az álló bocskok két lábát, mire az hanyattesik. Erre

Kühár Flóris:

**Barlangok, sicok,
kupolák** Ara 40 lei és portó.

Tanulmányok és utijegyzetek.

Kapható könyvosztályunkban.

egymásnak esnek és bolondul hemperegnek.

A jókedv, amivel a kis medvebocskok játszanak, az öregeknél sem hiányzik. Egy jegesmedve fűrészek pár lépéssel odébb. Bocskok a hátára fekszik, prűszköl, rázza magát és egy szalmaszállal játszik. Hol eldobja, hol kihalássza a vízből. Azután bukfenet vett a medencében.

Fóka, vagy — jegesmedve?

Egy 15 év körüli gyermek hátra-szól:

— Fóka!

Egy fiatal hölgy, aki utána jön, gondolkozik egy kicsit, azután megrázza a fejét.

— Nem, ez azt hiszem jegesmedve.

Eltalálta. Talán gratulálni is kellene neki. A jegesmedve közben a szomszéd örvös medvével kezd barátkozni a rácsok között. Ugy eszokolództak, hogy öröm nézni. Hiába, ügylátszik az ellentétek itt is vonzzák egymást. A fehér és fekete.

A kis teve nem hajlandó produkálni magát. Csak áll. Egyik pupja jobbra, másik baira dül.

A két öreg elefánttól hiába kérnek szamon a kicsit. Az egyik jó öreg csak jár előre, meg hátra, ormányát lobálva. Két kiskyereket az uton, a kerítés mellett, sírva rohan a mama szoknya-jához. Hiába magyarázza nekik az anyjuk, hogy az elefánt nem jöhet ki a kerítés mögül.

A jó öreg orrszarvú is egyedül szomorkodik, nem is beszélve a zsiráfól. Zsiráf-mama elpusztult, a kicsit pedig —, amelyik masfélévvel azelőtt az állatkert kedvence és szenzációja volt — elcserélték Hannoverben más állatokért.

Jó pofa vagy öregem!

Annál családiasabb azonban a hangulat vízi-lóknál. Víz alatt fekszenek a medencékben mind a négyen. Csak néha dugják ki az orrukat levegőért. A két három hónapos csecsemők bekelve alszanak a két öreg között. Nem hajlandók kijönni a vízből. Nem zavarja őket semmi, még az sem, hogy személyre szék dobálnak nekik. Nyugodt és legnagyobb összhangban élő familia.

A majomketrecnél vannak legtöbben. Egy gyerek a korlátba kapaszkodik fel és odakibál egy nyugodtan ülő kis páviánnak:

— Jó pofa vagy, öregem!

A majom, meglepődve a váratlan támadástól, pislant egyet-kettőt, azután kiölti a nyelvét.

Válaszol. Azzal odakapaszkodik egy másikhoz és süg valamit a fülébe, mire a másik kismajom bólint.

Biztosan nekik is megvan a saját véleményük az emberekről.

F. S.

Japán fejlődése és a japán nők

Susanne Vittek, aki évekig élt Japánban, most Európáért előadásokat tart távolkeleti élményeiről. Japán kialakulásánál az ősidőkben, mondhatni a nők vittek nagyobb szerepet, mint a férfiak. Éppen ezért érthetjük meg Amaterasu istennőnek hatalmas mitológiai szerepét. Hosszú ideig azután egyenjogúság állott fenn a férfi- és a nőnem szabadságjogaiban és kötelességeiben. A két nemet teljesen egyformán nevelték, akár tudományról, akár művészetéről, akár katonáskodásról volt szó. A X. században azután nagyszerű japán irodalom sarjadzott ki, amelynek legnemesebb művelői nők voltak. A két leghíresebb japán klasszikus nő volt, még pedig Nurasaki és Same Sei. Krisztus előtt 400-ban, amikor az első ázsiai szárazföldi japán hódítás megindult, Zingog császárnő uralkodott. A japán történelem később is számtalan történelemalkotó női szereplőről emlékezik meg. A japán nő a modern korban is élénk részt vesz a közügyek vezetésében, Különösen pedig a művészetben és az irodalomban. A XVI. században Kínából betörő újkonfucsiánizmus hatása alatt kezdtek csak elnyomni a japán nők szabadságjogait. Az elnyomás, sajnos, azzal az eredménnyel járt, hogy a japán nők teremtő erejét hosszú időkre megbénította.

* Hasműtétek utáni időszakokban egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz reggelenként bevéve, kitűnő hashajtó, amely a belek tartalmát biztosan felhigítja és azt rövid időn belül fájdalommentesen levezeti. Az orvosok ajánlják

Dúsgazdag aranyásó, aki a szegényházban fejezte be életét

Londonból jelentik: London közelében a guilfordi szegényházban most halt meg egy James Queterson Pratt nevű ember, aki a múlt században Transvaalban élt és egyike volt a legszerencsésebb aranyásóknak. James Queterson Pratt a múlt század hetvenes éveiben Dél-Afrikában 350 fontért kiterjedt birtokot vásárolt. Résztvett a búr háborúban és ennek folyamán súlyosan megsebesült a torkán. Úgyhogy beszélnépeségét is elvesztette.

Birtokát ekkor bérbeadta egy részvénytársaságnak, amely bányavállalatot nyitott azon a környéken és oly szerencsésen, hogy James Queterson Pratt a vállalatból kapott nyereségből meggazdagodott. A háborúban szerzett sebesülése azonban olyan súlyos következményekkel járt, hogy James Queterson Prattnak vissza kellett vonulnia az üzletől.

A rossz spekulációk és a gyógykezelés költségei lassan felemésztették hirtelen szerzett vagyonát, amely őt nem is oly régen Johannesburg egyik leggazdagabb polgárává tette. Elhatározta, hogy mindenét hátrahagyva visszatér Angliába, hogy ott új életlehetőséget teremtsen magának.

Rendkívül kalandos utazás után érkezett Londonba, ahol hosszú ideig nehéz munkával tartotta fenn magát. Öreg korára az egykor gazdag aranyásó és bányarésztulajdonos egészen elszegényedett és a guilfordi szegényházba vétette fel magát.

S mialatt azon a földön, amely egykor az ő birtoka volt, sokszázan meggazdagodtak ő mindenkitől elhagyatottan, a legnagyobb szegénységben fejezte be életét.

Ösztöndíj pályázatok ciuci tanulók részére az ókirályságbeli közép- és felsőiskolákban

(Mercurea-Ciuc.) A ciucmegyei iskola-zék mellett nem hivatalos jelleggel működik egy iskolaügyi bizottság, melynek elnöke a megyei tanfelügyelő, Vasile Chele. Ennek a bizottságnak a szerepe, hogy összekötő legyen az ókirályságbeli iskolákkal, tanügyi intézményekkel abból a célból, hogy az u. n. kultúrzonás területen minél eredményesebb munkát lehessen végezni. T. A. Bădăran, a iaşii állami liceum és fiavelőintézet igazgatója átiratban közölte ezzel az iskolaügyi bizottsággal, hogy a vezetése alatt álló intézetekben ötven ingyenes helyet biztosított a Ciuc megyéből származó tíz évet betöltött, tízenhárom évet el nem ért. gör. katolikus vagy görögkeleti vallású, továbbtanulni szándékozó, jó-előmenetelű növendékek részére. Előnyben részesülnek a falusi kiegészítő, papok, tanítók és vidéki tisztviselők gyermekei. Pályázhatnak fiú- és leánytanulók egyformán. Bădăran igazgató azt is közli, hogy a iaşii „National” fiúliceumban szintén ingyenesen kitanítanak egy görög katolikus vagy görögkeleti ciuci fiúnövendéket. Az „Oltea Doamna” leányliceumban egy görögkeleti vagy görög katolikus leány növendék szintén teljes kiképzést nyerhet. Az ipari és kereskedelmi fiúiskolában egy görögkeleti vagy görög katolikus tanuló szintén végbizonysítványt nyerhet ingyenesen. Az ipari és kereskedelmi leányiskolában egy görögkeleti leány növendék szintén. A „Veniamin” hittudományi szemináriumban három görögkeleti fiúnövendék, a tanítónőképzőben egy görögkeleti növendék ugyancsak ingyenesen juthatnak a diplomáikhoz. — Az övönöképző pedig szintén felvesz teljesen ingyenesen egy ciuci görögkeleti leány növendéket, valamint a tanítónőképző is egy görögkeleti tanuló teljes kitanítására. A megkeresés alapján e hó 25-én felvételi vizsgát tartottak, azonban a várt siker nem következett be, mert a sok jelentkező közül a kultúrzonás feltételnek és vallásának kevesen feleltek meg.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 3.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800, fél évre 400
negyedévre 200, egy hóra 70 lei.
Magyarországon: Egész évre 50 P, fél évre 25 P, negyedévre 13 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepen 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekszámlánk száma: 80.037.
Telefoni: 27.

Felelősszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**
Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örvény meg és nem adunk vissza.
Csekk választékos magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A bucaresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Gyenge légáramlás, változó felhőzet, nyugaton és északon helyenként eső, zivatar, a hőmérséklet nem változik lényegesen.

Zürichi zrlát. Párizs 16.28, London 21.62 háromnegyed, Newyork 435.75, Brüsszel 73.40, Milánó 22.95, Amszterdam 240.17 fél, Berlin 175.10, Bécs — schilling 81.60, Prága 15.20, Varsó 82.40, Belgrad 10, Bucaresti 325.

AZ ARADI REPÜLŐTÉR FELAVATASA.

Aradról jelentik: Az aradi repülőtér körüli munkálatok teljes erővel folynak. A város vezetőségének mai ülésén Cotioiu Romulus dr, az átmeneti bizottság elnöke bejelentette, hogy a repülőtér nagy ünnepségek keretében, valószínűleg szeptember első felében avatják föl. A felavatáson Irimescu légügyi miniszternek kívül a kormány több tagja is megjelenik Aradon.

AZ ORADEAI PAPNEVELŐ INTÉZET

ELŐJÁRÓSA ez ulon is értesíti növendékeit, hogy csak szeptember 11-én, este 7 órára tartoznak jelenkezni az intézet előjáróságánál. Szeptember 12-én lesz az ünnepélyes Veni Sancte és másnap kezdődik az előadás.

Halálozás. Csiky János ny. állomásfőnök, életének 66. évében Mercurea-Ciuc-on elhalt. Felesége már korábban eltávozott az élők sorából. Egy hat gyermeke és két unokája sárta. Csiky orvos, végtelen becsület, minden közügyért lelkesedő, tevékeny tagja volt a kisebbségi társadalomnak, míg eulyosan meg nem betegedett. Hosszú és szenvedés után váltotta meg a halál. Nagy részét mellett szombat délután helyezték örök nyugalomra.

Szűcs Lajos ny. pénzügyi fővizgató Mihaili községben 79 éves korában elhalt. A köztiéletnek és szeretetnek örvendő, öreg korában is eleven, minden közérdekű megmozdulást szívesen nyugdíjast az egész falu lakossága kísérté örök útjára. Az elhunytban Szűcs Lajos, a mercurea-ciuci római katolikus gimnázium fiatal, agilis tanára édesapját gyászolja.

Barna Györgyné szül. Popoviciu Julianna 48 éves korában meghalt. Temetése kedden délután 3 órakor lesz a Steinberger-kápolnából. (Erdélyi „Concordia”).

Cseh tüzoltók ünnepélye Satu-Maren. Saját tud. Vasárnap délelőtt dr. Lukánics, Szlovénzko tartományi főtitkára, Katicza József tartományi tüzoltó főparancsnok, Voldán Béla tartományi főnök és Glatz Edward helyettes parancsnok vezetésével négyezáz cseh tüzoltó és kétszáz turista szervezett Satu-Marera a menetrendszerinti vonat-hoz csatolt kilenc csehszlovák vasúti kocsi-ban, amely 11 órakor futott be a satumarei pályaudvarra. A vendégeket a város nevében dr. Málaiu Octavian városi vezértitkár, Tisca Emil, a Kereskedelmi és Iparkama elnöke és Grumăzeacu kapitány, a tatonatüzoltók parancsnoka üdvözölték. Katonazenesar nangi mellett felvonultak a főterti dr. Lucaciú-szoborhoz, ahol a vendégek fúvós zenekara a román és a cseh himnusz tónálta, majd koszorút helyeztek el a szobor talapzatán. Délután nagy szabású tüzoltó ünnepély volt a mai kertben, gázgyakorlatokkal. Sajnos, a roséz idő az ünnepély lefolyását kedvezőtlenül befolyásolta.

Két szekér között a halálba futott egy kisfiu. Targu-Mures. Saját tud. Halálosvégi gyermektragédia játszódott le Targu-Muresen, a Sfântu-Gheorghe utcában, ahol a forgalmas uttesten Magyarai Sándor 7 éves fiu éppen akkor futott át, amikor két irányból is megrakott teherszerek érkeztek. A szerencsétlen fiucska a két ellenkező irányból jövő szekér közé került és oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy még a helyszínen meghalt.

Ingyenes felvétel zárdába. Assisi Szent Ferenc Leányai betegápoló rendjének egy kegyes jötevője lehetővé tette azt, hogy komoly hivatással bíró 10 oly hajadont, akik a középiskolának legalább 4 osztályát jeles eredménnyel elvégezték, hozomány és kelengye nélkül felvehetnek rendi jelöltnek. Eltérő: 16—30 év. Személyesen vagy kérvény útján (ez utóbbi esetben fénykép, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítvány, valamint állampolgársági bizonyítvány és keresztlevél csatolandó). A rend tartományi Főnöknőjénél lehet jelentkezni, cím: Radna, jud. Arad, Str. Alexandru Nr. 3.

EGYHÁZMEGYEI ZARÁNDOKUT RADNÁRA. Az oradeai és satumarei egyházmegye katolikus hívei szeptember hó 19-én, Fiedler István megyéspüspök vezetésével egyházmegyei zárandoklatot rendeznek különvonatokon Mária-Radnára. Minden egyházközségből százzal jelentkeznek a Mária-tisztelő katolikusok, hogy a Boldogságos Szűz Máriának tartozó hálaújkat és kegyelüket lerójják. Már is több ezer ember jelentette a zárandoklaton való részvételét. A különvonat menetdíja Radnára és vissza a következő: Satu-mare 160 lei, Ghilvaci 150, Carei 140, Valea lui Mihai 130, Săcueni 120, Oradea 100, Cefa 90, Salonta 80 lei. Jelentkezni lehet a plébániahivatalokban és a templomok sekrestyéjében. Satumareről szeptember 18-án indul a különvonat, míg Oradeáról 19-én a kora hajnali órákban. Ugy az oradeai, mint a satumarei különvonat még 19-én éjjel visszaérkezik indulási helyére, hogy a rákövetkező hétfőn mindenki munkába állhasson. Tekintettel az utazás rendkívüli kedvezményeire, vegyenek részt minél többen az első egyházmegyei zárandoklaton! Jelentkezési határidő szeptember hó 1.

VILLAM CSAPOTT A PRAGA-BUCURESTI REPÜLŐGÉPBE. Kassáról jelentik: A praga-bucuresti menetrendszeri utasszállító repülőgép szombaton az Erdős-Kárpátok felett heves hóviharba került. A villám belevágott a gépbe és szétrombolta a villamos mérőkészleteket és a rádiót. A pilóta ennek ellenére nem vesztette el lélekjelenlétét és simán leszállt a géppel az ungvári repülőtérre. A repülőgépen kilenc utas tartózkodott, akiknek az ijedségen kívül nem történt bajuk.

Vallásos ünnepély Săcueniben. Saját tud. A református nőszövetség kitűnően sikerült templomi ünnepélyt rendezett a napokban. Vallásos énekek elhangzása után Mihályi Zoltán valealui-mihai segédlelkész mondott imát és biblia-magyarzatot. A nemrég ujonnan megalakult énekkar Takács Gyula ismert fiatal festőművész hozzáértő vezényletével két szép egyházi eneket adott elő. Vadkerti Erzsébet és Milotay Margit vallásos tárgyú költeményeket zavaltak. Varga Béla segédlelkész az Istenésg fogalmáról tartott mélyen megragadó előadást. Kovács Gyula cluj-i egyetemi hallgató két szép vallásos dalt adott elő Szabó Éva, Szabó Zoltán esperes leányának orgonakísérete mellett. Szunyogh Barna bás nyug. főszoigabíró fiával és Szabó Evával Corclinek D-moll egyházi szonátáját adták elő a régi barokk-zene klasszikus stílusában két hegedű és orgonán. A szép sikerű ünnepély záró-énekkel ért véget.

A mezőn, munkaközben halt meg egy föld-birtokos. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Karda Mihály földbirtokos, életének 72. évében — aranylakodalmá küszöbén — Sandominic községben hirtelen elhalt. A még jó erőben lévő, tekintélyes földbirtokos, a községét két kilométerre lévő földjén foglalatokodott és váratlanul összeesett. Megállapítást nyert, hogy előrehaladott erimezseede miatt következett be a halál. Az elhunyt özvegyekig volt törvényhatóság bizottsági tag, sokáig státusgyűlési képviselő, megyegondnok. 1896-ban a budapesti Mileneumi kiállítás alkalmával épített székelyhaznak volt felügyelője, mint fájának egyik legdaltásabb, fehérharisnyas, kiváló képviselője. Minden társadalmi, közmívelődési, egyházi és iskolai közérdekű megmozdulásban derekasan kivette részét és áldozatos lélekkel neveltette szép családját. Nyolc gyermeke, köztük dr. Karda Ferenc szov. igazgató, dr. Karda Mihály Budapest gyászolja. Tíz unoka maradt utána. A legtekintélyesebb családokkal való rokoni kapcsolatai miatt majdnem az egész községet átöfög, kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése vasárnap délután volt az egész község osztatlan részvételével. Képviseltette magát a Magyar Part is.

Az oradeai Építőiparosok Szövetsége vas- és fémipari szindikátusa folyó hó 31-én — kedden — este 8 órakor a munkakamara fődlszintű nagytermében közgyűlést tart. Elnökség.

Feljegyzések

A londoni konferencia után nem lép még az a beszéd, amit Benes csehszlovák elnök ma-nap Karlsbadban mondott. Nem azt akarjuk ezzel mondani, hogy talán a XIII. nemzetiségi kongresszus hatása alatt hangzott el. Az angol vélemények után azonban — amiket ott megismertünk — vártunk valami gyors és lényeges lépést Csehszlovákiában a nemzetiségi kérdés területén. A karlsbadi beszéd most csak azt bizonyítja, hogy tájékozódásunk helyes volt, a tájékoztatóink pedig olyan férfiak, kik jól ismerik a helyzetet.

Sokszor beszéltek már józan emberek arról, hogy a megoldatlan és elmérgesített kisebbségi kérdés nemzetközi bonyodalmak és veszedelmek melegágya. A háboru utáni idők első korszakában az eféle figyelmeztetés csak annyit számított, mint az egészséges és érteletes fiatalok szemében az orvosi intelem, hogy életmódjuk ártalmukra válhatik.

Néhány év óta azonban a nemzetközi helyzet egészen új korszakba lépett. Az európai erőviszonyok lényegesen eltolódak. Most azután egyszerre érezettni kezdik hatásukat azok a hibák, melyeket kormányok és népek önmaguk ellen elkövettek.

Csehszlovákia nem váltotta be legfontosabb ígérését, amit új életének küszöbén a világnak tett. Híres emlékirataiban azt írták a csehszlovák kiküldöttek, hogy a nemzetiségi kérdést svájci mintára fogják megoldani. „Le régime serait semblable a celui de la Suisse”, — „az új állam berendezkedése hasonló lesz a svájchihoz”, mondja szösz szerint a III. számú emlékirat. A svájci nép azonban kantonokban él és a kantonok keretén belül a különböző nemzetiségek felségjogokat gyakorolnak. Ez nem történt meg Csehszlovákiában.

Az angolok úgy vélik. hogy a nyugtalan és elégedetlen csehszlovákiai nemzetiségeket a mai helyzetben csak mélyreható és gyökeres rector-mok nyugtathatják meg. A szudéta-nemzettség körében még mindig elevenen él az osztrák nemzetiségi politika emléke. Erre az alakra építeni lehetne — gondolják az angolok — azonban csak olyan kövekkel, melyek a régi osztrák gondolatvilág anyagából vannak faragva. Ausztria azonban nem volt nemzeti állam és nem is akart az lenni.

Benes Karlsbadban új nemzetiségi törvényt jelentett be. Az európai történelemnek fontos állomása lesz ez a törvény akár megfelel a varakozásoknak, akár nem. (Skin.)

Sztrájk egy sígheti szövggyárban. Saját tud. A sígheti Stern József-féle szövggyárban a munkások abbahagyták a munkát, mert béremelés követelnek. A munkások sérelmüket a helyi munkakamarához nyújtották be, ahol csütörtök délután 4 órára tüzték ki a sztrájk ügyében a tárgyalást.

Vesztett macskák Săcueniben. Saját tud. A község több pontján tüntek fel veszett macskák. Hóth Lipót bankigazgató feleségét az udvaron tamadta és marta meg egy ismeretlen macska, amelyet megfogni sem lehetett, mert elmenekült. Az urinót azonnal a Pasteur-intézetbe szállították. Ezzel majdnem egyidőben Goldstein Menyhért könyvkereskedő anyósát és annak leányát marta meg a saját macskájuk. Ezt a macskát agyonütötték s a levagott fejet vizsgálatra küldték, amely megállapította a veszettséget.

Rablásra vetemedtek a cigányok fényes nappal. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Megemlékezünk arról, hogy a gyergyói községekben egyre-másra követtek el betöréses lopásokat, melyeknek végrehajtói jóideig nem lehetett elfogni. Így, kirabolták Boer Artimie görög katolikus kanonok asát és elvittek huszonöt ezer lei készpénzt. Ugyancsak betörők jártak Szabó György apát-főesperesnél is. Legutóbb Ditrău községből jelentettek hasonló betöréses lopásokat. Így, Hadnagy János római katolikus segédlelkészhez törttek be, míg szentmiséjét végezte a templomban. Szerencsére Hadnagy segédlelkésznek sikerült tettenérnie a betörőket. Ugyanis éppen akkor érkezett haza, mikor két cigányasszony hozzákezdett lakása fosztogatásához: egyik a ruhaszekrény tartalmát, a másik az íróasztal fiókját igyekezett kifosztani. A két cigányasszony nagy óvatás közben menekülni próbált, azonban a segédlelkész rájuk zárta az ajtót. A helyszínrre érkezett Bucurescu őrmesternek így könnyű dolga volt. Iova Lungu és Vana Ciurariu nevű muresi cigányasszonyokat Gheorgheniebe vitték és ott folytatják a nyomozást. Alapoz ugyanis a feltétele, hogy az előbbi két betöréses lopást is a két cigányasszony követte el.

Életben marad a megkéselt cigányfiu. Săcueni. Saját tud. Hirt adtunk arról, hogy a volt Cadea Mica községben majdnem halálos késelés zavart meg egy népes cigánylakodalmat. Az áldozat a 12 éves Varga Lajos, akit egy másik fiu halántékán szurt s aki napokig élet-halál közt lebegett. Mint értesülünk, már tul van a veszélyen és sebe 20 napon belül gyógyul.

* Elrontott gyomor és az ezzel összefüggő bélzavarok, felfúvódás, kellemetlen szag, émelygés, homlokfájás, láz, hányás, hasmenés vagy székürülés esetében már egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz is igen gyorsan, biztosan és mindig kíméletesen hat. Az orvosok ajánlják.

Tusnad-fürdőn a róm. kath. templomot is kirabolták. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Előző híradásainkban beszámoltunk arról a hallatlan vakmerőségről, mellyel eddig ismeretlen tettesek immár ötízben törtek be a görögkeleti kápolnába. Most aztán még nagyobb megdöbbenést keltett az egész fürdőn és a szomszédos községekben, hogy feltörték a római katolikus templomot is és ellopták az összes perselyek tartalmát. Feltételeink szerint a betörések szerzőit a basarabiai cigányok között kell keresni. Valósággal inváziószertien lepték el a községeket és veszélyeztetik a vagyonbiztonságot. Tudnivaló, hogy ezek a kőborcigányok kovácsmunkával foglalkoznak, tehát egy-egy betörés megfelelő származékai segítségével nem nehéz. A csendőrség nyomozása eddig — sajnos — eredménytelen maradt.

A MAGYAR PÁRT SIGHETI TAGOZATÁNAK KÖZGYÜLÉSE. Sighet. Saját tud. A Magyar Párt sighet-i tagozatának intézőbizottsága elhatározta, hogy október 3-án tisztújító közgyűlést tart és nagyszabású kulturális rendezést. A kulturstély kiemelkedő eseménye lesz Inczedy-Joksmán Odön központi ügyvezető alelnök fellépte.

Üdvarias, nevelő szabadelőadások az utcán — balesetek ellen. Londonból jelentik: Szigorú büntetések özöne helyett most szelid, nevelő szóval akarják a tömeges közlekedési balesetek által megtizedelt angolokat a közlekedési rendszabályok pontos betartására bírni. Az első módszer, ügylátszik, nem vált be és a fűlsiketítő gongokkal felszerelt és ezért tréfásan „gangster”-nek elkeresztelt különleges rendőrautók hiába rendeztek a végkimerülésig vadászatokot a közlekedési kihágások gépesített tettesei ellen. Most nyolcszáz külön rendőrsztagot szerveztek, amely állandóan talpon — helyesebben: kereken — lesz, az országutakat járja és ha valaki hibás vezetésen érnek, megállítják, udvarias hangon hevenyészett szabadelőadást tartanak neki a közlekedési szabályokról és aztán békén útjára bocsátják.

Lefülettek egy csaló inkasszánszt. Targu-Mures. Saját tud. A rendőrség őrizetbe vette dr. Man Elemér biztosítási tisztviselőt, mert a neki befizetésre átadott pénzekről kiállított nyugtákat lényegesen magasabb összegekre állította ki és így számos ügyfélnek tetemes kárt okozott. A rendőrség a megtévedt embert az ügyészséghez kisértte át.

MEGHALT AZ ARANYLAKODALMÁT KÖVETŐ NAPON. Tg.-Săuc. Saját tud. Tóth István lungai gazdálkodó vasárnap ünnepelte aranylakodalmát, melynek alkalmával sokan köszöntötték fel a közszeretnek örvendő embert. Az aranylakodalom után következő napon Tóth István súlyos beteg lett és még aznap meghalt.

Elfogtak két elmebeteget székelyországi betegeket. Targu-Mures. Saját tud. Néhány nap előtt a dicsőanmartini elmeorvóintézetből két beteg, Simon János és Dumitru Katalin megszökött, akiket a rendőrség Tg.-Muresen fogott el. Viszszállították őket az elmeorvóintézetbe.

Iskolai értesítés. Az oradeai római katolikus elemi fiúiskolákban az 1937—38-ik iskolai évről szóló beiratások szept. 1-től bezárólag eszközöltetnek. Minden szükséges felvilágosítást a beiratások alatt nyernek a szülők. A 7 évet még be nem töltött gyermekek szülei a beirású idő első napjaiban szíveskedjenek jelentkezni, hogy a korendély megszerzésére legyen elég idő. Egyben értesítjük az érdekelt szülőket, hogy az Oradea-Orasul-nou-i elemi fiúiskolánál (Str. Take Jonescu No. 6) a most kezdődő iskolai évben megnyílik az V-ik osztály. Az iskolák igazgatóságai.

Temetések Oradeán. Renner Ádám életének 77. évében az Intenpedantia-utca 23. számú lakásán meghalt. Temetése a Steinberger-kápolnába augusztus 28-án délután 5 órakor volt a Rulikovsky-sírkertben. — Zsirus Károlyné 47. évében seleusi-réti lakásán meghalt. Temetése a Haller-kápolnába augusztus 30-án délután 5 órakor lesz az olasz sírkertben. — Kun József életének 64-ik évében a seleusi Malom-utca 28. számú lakásán meghalt, ahonnan temetése aug. 31-én délután 5 órakor lesz a seleusi sírkertben.

Felhőszakadás miatt vissza kellett fordulni a vonatnak

Óriási viharok Romániában, Ausztriában és Magyarországon. — Gyújtogatnak a villámcsapások

Győrből jelentik: Szombaton dél óta hatalmas vihar és felhőszakadás pusztít a Bakonyban. Délután három óra tájban tört ki elemi erővel az égháború.

sűrű villámcsapások követték egymást, amelyek faóriásokat gyújtottak fel és döntöttek romba,

majd olyan szélvihar söpört végig a környéken, hogy az erdő fái recsegve-roppogva törtek össze. Ezután jégeső következett, majd sűrű felhőszakadás. A kukoricát teljesen letarolta, a szőlőt tönkreverte a vihar ereje, majd a hegyekről lezuduló vizek úgy alámoszták a vasúti töltést, amely Győrből Veszprémbe vezetett, hogy csak a sínek maradtak a levegőben.

Győrből délután két órakor indult a vonat a leglassabb tempóban haladt át a trópusi erejű felhőszakadástól sújtott vidéken. Ez volt a szerencse, mert különben beláthatatlan szerencsétlenség következett volna be.

A vonatvezető ugyanis lassu tempóban haladva, a felhőszakadás ködfüggőnyein át, csak

mintegy husz méternyi távolságból vette észre, hogy a pályatest alá van mosva.

A vonatot leállította, majd amikor látta, hogy tovább haladnia lehetetlen a mintegy 70 méteres alámosott pályatest miatt, sietve visszafordult a szereivénynyel, nehogy visszafelé is elvágja az utat a víztömeg.

Igy a vonat szombaton a késő délutáni órákban utasaival együtt visszatért Győrbe.

A VIHAR HALÁLOS ALDOZATA.

Budapestről jelentik: Vasárnap délután Budapest és környéke felett irtózatos vihar vonult végig. A viharok halálos áldozata is van Pataki József vasmunkás személyében, aki mellett villám sújtott le s az ijedségtől szívzselhűdést kapott. Budapesten sok pincét elöntött a víz. A környéken több ház be is omlott. Esztergomban, Egerben és Győrben a vihar súlyos károkat okozott. Veszprém és Győr között átszakította a viz a vasúti töltést. A forgalmat csak átszállással lehet lebonyolítani.

Arvizek Treiscaune megyében A gazdasági kamara adóelengedést kér a gazdák részére

Tg.-Săuc. Saját tud. Ez év Treiscaune megye mezőgazdái részére valósággal katasztrofális volt. A nyári szárazság miatt ugyszólván semmi takarmány nincs, a gabona is silányabb a szokottnál és még ezt a kevés termést se lehet betakarítani, mert hetek óta állandó esőzések zavarják a cséplési munkát. A legutóbbi napok esőzése következtében a patakok mindenütt ki-

áradtak és Catalina, Hatuica, Gelinta, valamint Borosneul-Mare községek még megmaradt sarjütermését s a cséplésre váró osztagokat is elsodorták. A kár olyan nagy, hogy a Mezőgazdasági Kamara az egész megye mezőgazdái részére adóelengedésért folyamodott a földművelésügyi miniszterhez.

A felhőszakadás sötétségbe borította Oradea egy részét

Vasárnap délután öt óra felé erős szélviharral órákon át tartó felhőszakadás vonult át Oradea felett. Percek alatt valóságos folyókká váltak az utcák s az eső olyan nagy tömegben esett, hogy ködszerű felhőnek látszott s egyes helyeken a közlekedés teljesen megakadt.

A város villamosvilágításában is zavart okozott a vihar. Még csütörtökön este rövidzárlat következtében a Ferdinand-ut és Venezia egy részében sötétben maradt a város. A hibát kijavították és a kiegészítő kábeleket kicserélték.

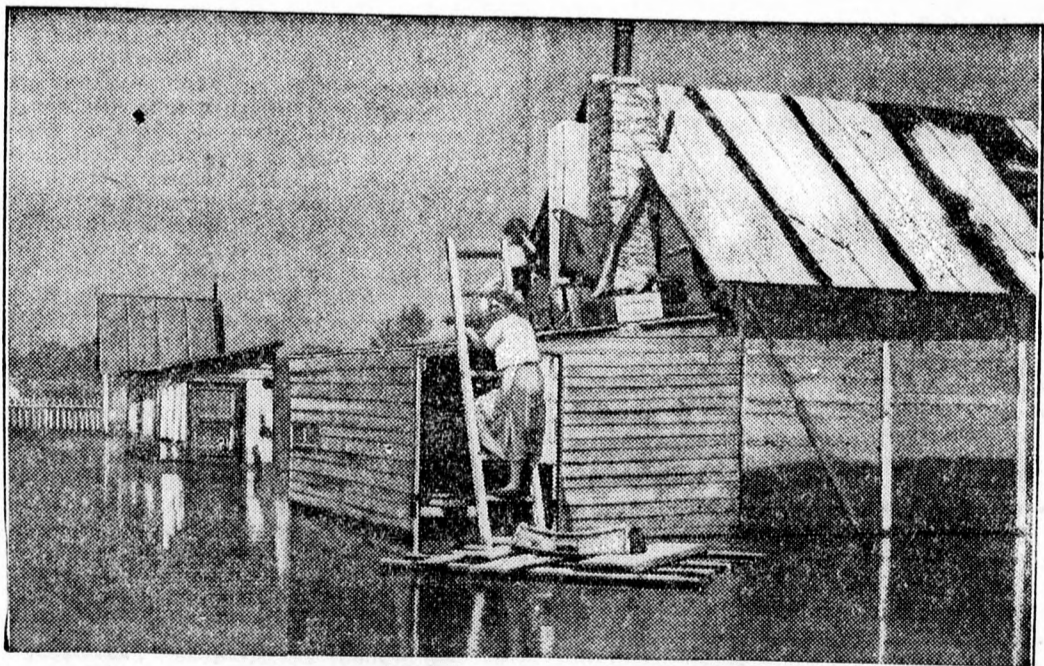
Vasárnap délután ismét kábelzavar kezdődött. Az Avram Iancu utcában levő kábel felmondta a szolgálatot. Es sorban utána a vizmű fiderje, a Iosia-telep fiderje is beszüntette az áramszolgáltatást.

Fidernek nevezik azt a főáramvonalat, mely

közvetlenül a villamosműtől indul ki és tartja fent az északkeleti város különböző részével. A villamosmű főszereelője vasárnap délután azonnal megkezdte a munkát embereivel az áramszolgáltatásban beállt üzemenzavar megszüntetésére. E a munka azonban nehezen haladt előre.

Közben kitört a vihar és újabb rövidzárlatot idézett elő, úgyhogy sötétben maradt a Piata Unirei, a Regina Maria-tér egy része és este 8 órára a városháza és a rendőrség is sötétbe borult.

A villamosmű emberei mindent elkövetnek, hogy biztosítsák a zavartalan áramszolgáltatást és ha minden jól megy, akkor talán ma estére már remélhető, hogy a megrongált kábeleket és fiderket kijavítják és minden városrészben helyreáll a normális villanyszolgáltatás.

Bács közelében az óriási esőzések áradást okoztak s a falvakban háztetőkre menekültek az emberek az áradás elől.

SPORT

Megmarad a 12-es csoport a Nemzeti Bajnokságban

Az eredeti kiírásnak szerzett érvényt a főszövetség döntése. Kiesett a Crisana és az Unirea-Tricolor, — felkerült a Phönix és a Sportul Studentesc

Bucurestiből jelentik: A Nemzeti Bajnokság beosztása körüli huza-vona véget ért. A főszövetség tegnap este hozott határozatával megoldotta a már hetek óta huzódó kérdést. Eszerint a Nemzeti Bajnokságban az őszi idényben továbbra is 12 csapat szerepel és ezek a csapatok egy csoportban bonyolítják le a bajnokságot. A felkerült Sportul Studentesc és a Phönix csapatai a kiesett Unirea-Tricolor és a Crisana helyett fognak szerepelni. A döntés szerint az egy csoportos Nemzeti Bajnokság sorsolását a jövő héten fogják megjelölni és vasárnap már bajnoki mérkőzéseket játszanak, de természetesen csak azok a csapatok, amelyek nem adnak a Belgrádban küzdő válogatottnak játékosokat.

A főszövetség döntése tulajdonképpen a régi kiírás szerint kívánja lefolytatni a jövőben is a bajnokságot. Ugyanis az eredeti kiírás az volt, hogy a Nemzeti Bajnokság „A” csoportjának két utolsó helyezettje minden további nélkül kiesik és helyettük a „B” liga csoportok bajnokai kerülnek. A főszövetség ennek a szabálynak szerzett érvényt akkor, amikor kimondta, hogy a jövőben is az eredeti kiírás szerint kell lefolytatni a nemzeti bajnokságot. Ezzel a határozattal a sokféle javaslattal szemben az került érvényre, amely száz százalékosan az ország labdarugósportja fejlesztésének érdekében áll: egy csoportban lebonyolítani a bajnokságot, miután az ország legjobb csapatainak nemes vetélkedése a labdarugósport további fejlődését szolgálja.

Két ágyulövessel

Befejeződtek a főiskolai világbajnokságok küzdelmei

Minden férfi úszószámot megnyerték a magyarok. — Vizipólóban pontvesztés nélkül 36:3 gólaránnyal lett első. — Labdarugásban vereséget szenvedtek Németországtól

Párizsból jelentik: A főiskolai világbajnokság utolsó napjára a colombesi stadionban gyűlt össze a világ sportoló ifjúsága. A versenyek végén a résztvevő nemzetek zászlóval újra felvonultak. Monalnak, a tragikus módon elhunyt francia törvénnyel a tiszteletére félóránként lógtak a lobogók. Az eredmény kihirdetésénél újra megemlékeztek róla és megkapta a legnagyobb francia sportkitüntetést, az aranyérmét.

Hét ágyulövés dördült el, jelezve a FVB bezárását.

A FVB két utolsó napjának eredménye egyébként a következő:

A főiskolai világbajnokságok úszóversenyei szombaton fejeződtek be. Újabb magyar sikerekkel. Eredmények:

1500 m.: 1. Gróf, magyar 20 p. 39.2 mp.
2. Kuhinka, magyar 20 p. 52.8 mp. 3. Cavallero, francia 21 p. 17.4 mp.

Toronyugrás: 1. Raouff, egyiptomi 112.80 pont. 2. Hidvéghy, magyar 107.77 pont.

Belföldi sporteredmények

C) ligában:

Cluj: UEC—KMSC 1:1 (0:0).
Bistrita: Keramica—CFR (Cluj) 1:0 (0:0).
Satu-Mare: Osana—CFR (Satu-Mare) 2:1 (0:0).

Kerületi bajnokságért

Timisoara: Rapid—Freidorf 3:0 (2:0). — Vulturii—Fratelia 2:0 (1:0).
Arad: USA—Juventus 8:0 (4:0). — Astra—Sparta 11:1 (1:0). — Egyetértés—Hakoah 2:1 (2:0).

Barátságos mérkőzések

Bucuresti: Sportul Studentesc—Maccabi 6:1 (3:1).

Timisoara: Kinizei—Electrica 6:1 (2:0). — TMAC—Galvani 6:2 (2:0).
Arad: AMTE vegyes—Ripensia vegyes 2:0 (0:0).

Resita: UDR—Glória 4:4 (1:0).

Univ. Universitatea—Echo 1:1 (1:0).

Cernauti: Unirea Tricolor—Dragos Voda 3:2 (0:1).
Ersila: Juventus—Dug 1:0 (0:0).
Oradea: Crisana—Törökvs 1:1 (1:1). Nagy záporban felázott pályán küzdtek a csapatok. Góllövők: Luput illetve Tóth.

Győztek a nagycsapatok Magyarországon

Felfelé tör a Szürketaxi

Budapestről jelentik: A Nemzeti Bajnokság második fordulójában sem volt hiány meglepetésekben, noha mindhárom nagycsapat győzött. A Hungaria és különösen az Újpest nagy gólarányú győzelme mellett a Ferencváros egygólos győzelme izgalmas mérkőzés után született. A Nemzeti alaposan megszorította nagynevű ellenfelét.

A forduló nagy meglepetése a Törökvs hatalmas gólarányú győzelme a Budai 11 fölött. A Törökvs majdnem mindenki elparentálta bajnokságot bemutatkozása után. Csattanósabb választ nem adhatott az amatőr csapat, mint azt a hat gólt, amellyel egyszerre megszabadította gólarányát a passzív jellegtől.

Multheti legyőzője, a Szürketaxi a Phöbustól szerzett pontot, tehát ez az NB-ujonc is derekasan szerepelt.

Részletes eredmények a következők:
Törökvs—Budai „11” 6:1 (4:0). Újpest—Kispest 8:1 (3:1). Szürketaxi—Phöbus 2:2 (1:0). Szered—ETO 4:1 (2:1). Hungaria—Bocskai 4:0 (2:0). Ferencváros—Nemzeti 5:4 (2:1).

Nyugati Liga—Déli Liga 3:0 (1:0)

Bucurestiből jelentik: Vasárnap az elmaradt bajnoki mérkőzések helyett a Károlykupa döntője került lebonyolításra a Déli Liga, amely a kupa védő és a Nyugati Liga csapata között. A határozottabb Nyugat biztosan szerele meg a győzelmet. A két csapat a következő összeállításban szerepelt:

Nyugati Liga: Pavlovits — Chiroiu, Buihas, — Nagy, Dobra, Szaniszló, — Bindea, Sepi, Perneki, Schwartz, Dobay.

Déli Liga: Iordachescu — Sfera, Albu, — Vintila, Fieraru, Raffinszky, — Moldoveanu, Auer, Barátky, Bodola, Bogdan.

A Nyugati Liga csapatában nem játszott a még szabadságon lévő Bürger, míg a Déli Liga együttese a Venus és a Rapid vegyesből állt. Elvezetes játék alakult ki az első félidőben, szünet után azonban Dél visszasetett. Góllövők: Bindea (2) és Sepi.

Victoria—CAO 1:1 (1:0)

Bucurestiből jelentik: A Nyugat—Dél válogatott mérkőzés előtt bonyolították le a Victoria—CAO barátságos találkozót, amely a mutatott gyenge játék alapján megérdemelt döntetlent eredményezett. Góllövők: Cocuban II., illetve Orza.

Csónakverseny Oradeán. Vasárnap délután szakadó záporban bonyolították le a Körösön a csónakversenyt. Eredmények: Abszolút győztes Gruber Jenő mérnök 12 perc 56.4 mp-es idővel. 2. Mandel Sándor, 3. Moskovits János. Hölgyeknél: 1. Kaposos Piri 14 perc 30 mp. 2. Faludi Lili 19 perc 10 mp. Két párevezősben: 1. Vitan Zoltán és Engel Kornél 14 perc 27 mp. Skiffben: 1. Karó csonyi László 14 perc 06 mp.

Külföldi sporteredmények

Németország—Észtország 4:1 (0:1), Königsbergből jelentik: A világbajnokság I. selejtező csoportjának egyik mérkőzését játszották itt ma 15 ezer néző előtt Nagy meglepetésre az észak felidőben 1:0-ra vezettek, de szünet után felülkerekedtek a németek és 4:1-re győztek.

Csehszlovákia

Kikapott a Sparta és a Slavia is! Eredmények: Victoria Pilsen—Bratislava 4:1 (0:0). — Sparta—Sl. Ostrava 2:3 (2:2). — Kladno—Slavia 1:0 (1:0). — Nachod—Zsidenice 3:1 (2:0). — Prostějov—Pardubice 5:1 (3:0). — Viktoria Zsiskov—Sk Pilsen 3:1 (1:0).

Jugoszlávia

Ligamérkőzések: Belgrád: BSK—Jedinstvo 2:0 (1:0). — BASK—Jugoszlavia 1:0 (0:0). — Zágráb: Gradjanski—Konkordia 5:1 (3:1). — HASK—Ljubljana SK 3:0 (2:0). — Split: Slavia—Hajduk 2:1 (1:1).

TURISZTIKA

Kirándulás a Nagy Sándor barlanghoz. Soc. Turistilor Vulturii-Sasok turista egyesülete folyó évi szeptember hó 5-én, vasárnap reggel 6 órával indulással Dobresti—Vida-rét—K. Nagy Sándor barlanghoz rendeznek kirándulást, az ut gyönyörű, míg a barlang az összes bihori barlangok közül a legszebb. A turakérelők egyik legszebb kirándulásai közé tartozik. Részvételi díj tagoknak 65 lei, vendégeknek 85 lei. Jelentkezni lehet a szokásos helyeken.

Társas kirándulás Radnára. A kiasszonynap radnai bucsu öszezesik a Vulturii-Sasok szeptember hó 7-én (kedden) és 8-án (szordán) az Aradhegyaljára rendezendő társaskirándulással. Indulás szeptember hó 7-én reggel 6 órakor Salonta—Arad—Radna—Soimos—Cetatea—Radna—Lipova—Baile-Lipova—Radna—Arad—Salonta—Oradea utvonalon. Végig mennek Aradhegyalján, Radnán 7-én megtekintik a bucsujáró kegytemplomot és a ferencrendi barátok rendházát, a kálvariát és a kilátót, ahonnan gyönyörű kilátás nyílik Lipovara és a Mures völgyére, majd felmennek a solmosi váromokhoz, onnan Lipovara mennek át, ahol megtekintik a várost és kiemennek a gyönyörű fekvésű szénsavas fürdőbe, Baile-Lipovara, ahol elszállásolják a kirándulókat. 8-án visszatérnek Radnára, ahol országos bucsu lesz. 8-án délután bemennek Aradra. Esto 7 órakor indulnak haza. Részvételi díjakat tekintettel arra, hogy a kirándulást közkívánatra rendezik meg és az nem munkaszünetes napokra esik a következőképpen állapították meg: ha 25 résztvevő jelentkezik, akkor 245 lei, ha 30 személy volna, úgy csak 200 lei a részvételi díj amelyben a viteldíjon kívül a szállodai szállás díja is benne foglaltatik.

KÖZGAZDASÁG

Húsz új gazdakört alakított az EGE

Az EGE igazgatóválasztmányának gyűlése

Clujról jelentik: A Gazdasági Egyesület igazgatóválasztmánya a héten népes gyűlést tartott, melyen az egyesület őszi munkaprogramját állapította meg. A gyűlésen dr. Szász Pál egyesületi elnök elnökölt. Az elnökség tagjai közül jelen voltak: gr. Teleki Béla és Máriaffi Lajos, valamint a választmányi tagok igen nagy számban.

Dr. Szász Pál kegyeletes szavakkal emlékezett meg dr. Drexler Béla és id. László László választmányi tagok elhunytáról, akiknek emlékét az egyesület jegyzőkönyvileg megőröki-teni határozta.

A tárgysorozatot Telegdy László központi felügyelő és Török Bálint igazgató terjesztették elő.

Az egyesület a legutóbbi gyűlés óta több, mint 1000 tagot vett fel és 20 új gazdakört alakított. Dr. Szász Pál felkérte a választmány tagjait, hogy kísérjék figyelemmel a gazdakörök működését és szíveskedjenek jóindulattal rámutatni a felmerülő, esetleges hibákra, az irányításban személyesen résztvenni és állandóan fenntartani az érintkezést a központtal. Az egyesület a folyó évben 40 községben óhajt 2 hetes téli gazdasági tanfolyamot rendezni, folytatni fogja az őszi buzavetőmagkiosztási akcióját, újabb szaporító telepeket fog felállítani, tervbe vette — a nemzeti állattenyésztési hivattal karöltve, állattenyésztési szindikátus alakítását a következő községekben: Aita, Casonaltz, Stf. Gheorgheni, Bükkös.

Tanulmányozta az EGE Ciuc vármegye gazdaközönségének juhnyelésztését, amelynek alapján a kisgazdák juhállományában 45 racka kóst cigája kossal cserélt ki és tejgazdasági szakértője útján gyakorlatilag is bemutatta a jobbminőségű juhsajt készítését. Értesülésünk szerint az EGE-nek ezt az akcióját a mezőgazdasági kamara is helyesléssel fogadta és a saját hatáskörében is folytatni fogja az akciót. Kosokat cserélt ki az egyesület a következő községekben: Mercurea-Ciuc, Ciuciciau, Csikborzsovás, Ditrau, Szárhegy, Ciucsomuleu, Csikcekefalva, Casonaltz.

Tudomásul vette a választmány a sikerral lebonyolított sertésakcióról szóló jelentést, mely szerint az egyesület tavaly 51 drb yorkshirei

tenyészkocát osztott ki a gazdáknak. A gazdák, a kapott, felbugatott sertéseket 6 hónapig tartották és — a megállapodás szerint — a szaporulat felét, díjtalanul bocsátják az egyesület rendelkezésére, mely szaporulatot az egyesület az idén újabb, igénylő kisgazdáknak fogja kiosztani.

Tudomásul vette a választmány, hogy a Gazdasági Egyesület a Banatba 35, a székely megyékbe 32, a Mezőségré 25 résztvevővel gazdasági tanulmányi kirándulást rendezett, ezenkívül gazdanapokat rendezett, illetve rendez a közeljövőben több községben.

Az oradeai 6 hetes női gazdasági és háztartási tanfolyam augusztus hó 1-én történt beindításáról szóló jelentés tudomásulvétele után, kisebb jellegű keblit ügyeket tárgyalta meg a választmány. Majd tudomásul vette a cluji borkiállításról, az egyesület könyvtárának újjászervezéséről, a gazdaköri könyvtárak létesítéséről, a Gazdák Naptárának és a Közgazdasági Sajtótudósítónak nagyobb terjedelemben való kiadásáról szóló jelentéseket.

Dr. Szász Pál elnök, — a jelentések kapcsán — köszönettel emlékezett meg a sajtó önzetlen támogatásáról, amellyel az egyesület közérdekű munkásságát támogatta. A sajtó részéről megnyilvánult óhajnak tett eleget az egyesület, amikor a Sajtótudósítóját nagyobb terjedelemben és gyakoribb megjelenésben határozta kiadni.

Az egyesület, a kisgazdák részéről felmerült óhajnak tett eleget, amikor a falusi állatbiztosítási társaságok részére szabályzatmintát készített, mely az érdekeltek részére díjtalanul áll rendelkezésre az egyesületnél.

Tervbevette az egyesület egy értékesítési szerv felállítását, mely hivatva volna a gazdaközönség terményeinek értékesítésére és szükségleteinek ellátására. Ezzel a kérdéssel behatóan foglalkozott az igazgatóválasztmány és azt, további tanulmányozás után, újból tárgyalás alá fogja venni oly időben, hogy az értékesítési szerv — lehetőleg — még ez év folyamán, tétő alá hozható legyen. Majd több kisebb keblit ügy elintézése után, a gyűlés az elnök elnökével véget ért.

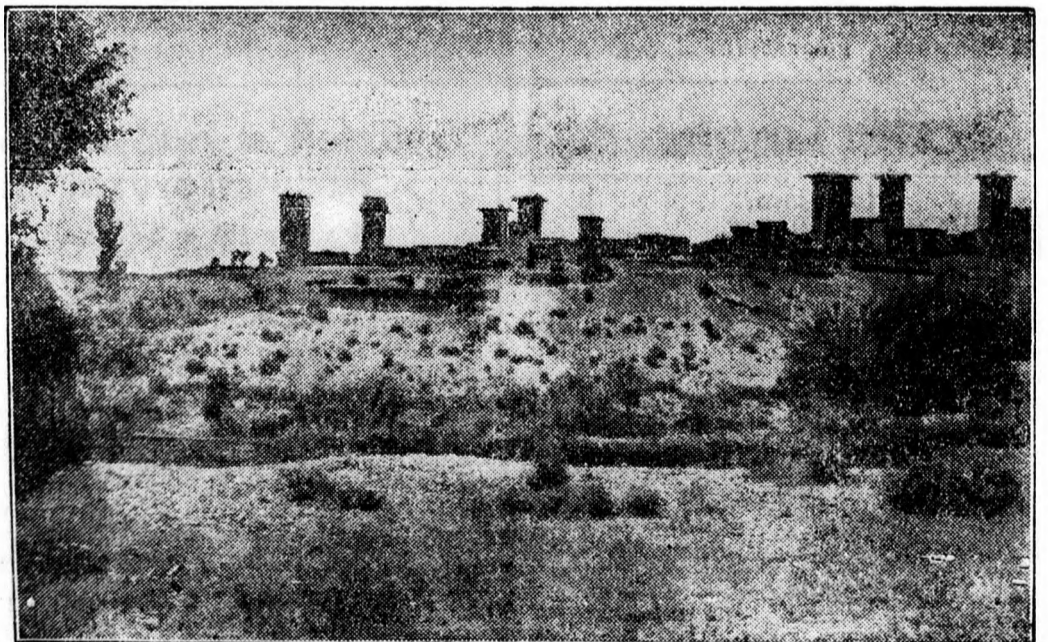
Mikor lesznek nagyvásárok? Simleul-Silvaniei. Saját tud. Megirtuk annakidején, hogy Simleul-Silvaniein miniszteri rendeletre megváltoztatták az országos nagyvásárok napjait és azokat az eddigi csütörtök-péntekről, péntek-szombatra helyezték át. Ezt nagyvásárt tartottak is péntek, szombaton, de azok telje kudarcra végződtek, mert a környékbeli lakosság már nagyon megszokta a régi rendszert. A változtatással tetemes károkat szenvedő kereskedők közbenjárására és mert ugylátszik, illetékes helyen beláttak a tévedést, a legközelebbi nagyvásárt ismét a régi vásárnapokon tartják meg, szeptember 2-án és 3-án.

Zászlót szentelt az Élelmezési Szindikátus satumarej csoportja. Saját tud. Az Élelmezési Szindikátus helyi csoportja vasárnap szentelte fel gyönyörű piros zászóját országos kongresszus keretében. A zászlóanyai tisztet dr. Pop Ottóné, a Casa Noastra pénzügyi igazgatójának neje és Horváth Jánosné töltötték be.

Nincs elegendő vagon a gyümölcsszállításra. Baia-Mare. Saj. tud. A bányavidéki gyümölcsszállító körökben nagy elkeseredés uralkodik. Számtalan kérésük dacára, a vasútigazgatóság nem utal ki elegendő vasúti kocsi, hogy portékájukat külföldre szállíthassák. Ebből a kereskedőknek óriási kára származik, mert a gyümölcs ott rothad a nyakukon. A kötésekét külföld felé csak nagy nehézségek leküzdésével sikerült végrehajtani és most, amikor végre megindulhatott a szállítás, a vasútigazgatóság részéről támadnak akadályok, amit kevés jóindulattal és beállással, tekintve, hogy romlandó áruval van szó, könnyen le lehetne küzdeni.

Új tűzifa és talpbőrarak. Carei. Saját tud. Az állami nyugdíjasok kérelmére a város vezetősége hatóságilag megállapította a tűzifa és a bőrárakat. Az új maximális árak a következők: Tűzifa: cserfa, egyéves vágású vagonfételben, a carei

vasúti állomáson 5500 lei, raktárakban 300 lei méterenként. Tölgyfa, egyéves vágású vagonfételben 5400, raktárakban 290 lei méterenként. Bükkfa vagonfételben 5400 lei, raktárakban 290 lei. Vegyes tűzifa (tölgy, bükk és cser) vagonfételben 5000 lei, méterenként 260 lei. Talp és bőr: Talp kicsinyben kilónként 200—230 lei. Borjúbőr (csizmának és cipőnek való) kicsinyben kilónként, minőség szerint 100—200 lei. A maximális árak 26-án léptek életbe.

Észak-Indiában a városokat ilyen erős fállal veszik körül, hogy a lázadásokat könnyebben leverhessék és elszigetelhesék.

Ászult a Szent László-nyomda Rt. körtorgógépén, Oradea, Strada Regele Carol II. No. 5.

Pályázati hirdetés

A cibioteni (jud. Ciuc) iskolaszék a nyugdíjazás folytán megüresedett egy tanerős iskolához ig. tanítói állásra pályázatot hirdet. Pályázhatnak a törvény követelményeinek megfelelő okl. tanítók. Pályázathoz a látogatási jegyzőkönyvek és működési bizonyítványok csatolandók. Javadalom: természetbeni lakás és kert. Fizetés az 1927 évi 3666. sz. püspöki rendelet szerint. Köteleessége: 7 osztály vezetése és a pléhános utasítása szerint társadalmi tevékenység. Pályázati határidő szeptember hó 4.

Római Katolikus Iskolaszék.

Arcárciketek

Adás-vétel

Régi
arany, ezüst, briliáns tárgyakat veszek magas árrát, ékszereket olcsón javítok. **Herbst** óra, ékszeráruháza, Oradea, Regele Ferdinand 3. szám.

Ebédli
szép, barna selyem függönyök jutányos áron eladó. Oradea, Strada Vlahuta 16. fsz. bal.

Hülánfelle

Kimondott
egészséges magánházunkba szép, nagy világos butorozott szobát két uri leánynak kiadnánk, vagy fiatal házaspárnak. Esetleg el látásra tanuló leánykát is vennénk. Zongora és fürdőszoba, rádió használattal. Oradea, Pop Danila-utca 1.

Jobb leányt
fogad keresztény kis család. Oradea, Regele Ferdinand 69. I. em. 5.

Biztosan megszabadul
a sváb és ruszli bogaraktól, hangyáktól, stb., ha „Neotox” bogárirító szert használ. Kapható minden szaküzletben. Megrendelhető: Ajtay gyógyszerárán, Oradea, Str. Vlahuta No. 46. Még — minden vevő megvolt elégedve hatásával.

Lakás

Kiadó
modern 3 szobás, komfortos magánlakás, Oradea, Str. Moldova 41. Bármikor beköltözhető. Értekezés Ep. Pavel 9. szám.

Központban
4 szobás lakás szeptember 15-re és egy egyszobás, konyhás lakás azonnal kiadó. Oradea, I. G. Duca 23.

Kiadó
kertes házban 3 szobás, fürdőszobás lakás november 1-re. Oradea, Str. Ciordas 38. szám.

Keresek
azonnalra vagy november 1-re gyermektelen házaspár részére 1 szobás, előszobás lakást. Cimeket a kiadóba kikérek.

Kétszobás,
modern parkettás, fürdőszobás lakás, melék helyiségekkel, november 1-re kiadó. Oradea, Str. Regele Carol 19. szám.

Oktatás

Láposy Erzsébet
zenetanárnőnél,
Oradea (Str. Simeon Stefan 20.) A beiratások szeptember 1-én kezdődnek.